



*R. Uščake „Gyvybės medis“*

**2001-2002** m.m.



# VĖL RUGSĖJIS

Švelniai prie širdies prisiglaudė gerumas  
Tsmintis uždėjo ranką ant  
pėties...

Vėl rugsėjo rytmečių skaidrumas,

vėl iš naujo trokšti to paties:  
kad tikėtų, kai širdim kalbėsi,  
kad pamiltų gerį ir svajonę:  
kad suprastų: eiti reikia tiesiai,  
veidu atsigręžt į saulę ir į  
žmones!







Kalba Rimantė Gell (Australija)



Kalba 12 klasių auklėtoja L. Kalibatiene

# Rugšėjo 1-oji

2001 rugšėjo 1-osios šventėje dalyvavo Rimantė Gell (Australija) (1,3 nuotr.), PLB atstovas Lietuvai G. Zemkalis su žmona Danute, kiti garbūs asmenys (1,4 nuotr.). Per rugšėjo 1-osios šventę kalbėjo 12 klasių auklėtoja L. Kalibatiene (2 nuotr.).

PLB atstovas Lietuvai G. Zemkalis dažnas svečias mūsų mokykloje (3 nuotr.)



Rimantė Gell (Australija) istorijos mokytoji V. Šveždai įteikė Lietuvos žemėlapius (4 nuotr.)







# Spalio 1-oji mokyklos gimtadienio šventė

2001-ųjų metų spalio 1-ąją sukako 11 metų, kai Vilniuje, Dziukų gatvėje, įsikūrė vidurinė mokykla „Lietuvių namai“. Mokykla, į kurią lyg maži upeliukai subėga tremtinių vaikai ir vaikaičiai iš tolimiausių pasaulio kraštų.

Pažintis su Lietuva prasideda nuo mokyklos slenksčio. Mokykloje vaikai atranda užuovėją, meilę, šilumą ir globą. Visus juos jungia noras mokytis gimtosios kalbos. Džiugu, kai vaikas jau lietuviškai gali pavadinti augančią žolę, medį, gimtąją kalbą pasaukti draugą.

Visi keliai kažkur veda. Vieni jų veda į ateitį, į nuostabią, stulbinančią pasaulio ir gyvenimo paslaptis ir naujoves, kiti - į dangų, arčiau saulės, arčiau Dievo, arčiau tobulybės. Bet yra kelių, kuriais grįžtama... Grįžtama į praeitį arba ten, kur jau seniai nebuvai, o kažkada buvai laimingas...





# Mūsų "Lietuvių namai"

**Algimantas  
ŽIŽIŪNAS**

Dar daug kas nežino, kad Lietuvos sostinėje Vilniuje veikia viena vidurinė mokykla "Lietuvių namai", į kurią iš įvairių pasaulio šalių atvyksta, paprastai tėvų lydimi, įvairaus amžiaus vaikai ir prašosi priimami mokytis. Jie dažniausiai nemoka ne tik lietuviškai kalbėti, bet ir nepažįsta lietuviškos abėcėlės! Nerečiau tie vaikai - iš mišrių šeimų, kurių vienas iš tėvų - lietuviškos kilmės. Bet būna, kad lietuviška šeima, gyvenanti užsienyje, negali vaikų auklėti lietuviškoje mokykloje, nes tokiai tautinei mažumai toje vietoje mokyklos paprasčiausiai nėra.

Šiais mokslo metais į "Lietuvių namus" atvyko 48 moksleiviai. Nuo pirmos mokyklos įkūrimo dienos - 1990-ųjų spalio 1-osios - pradėjo važiuoti vaikai pirmiausia iš artimiausių kraštų ir šalių - Karaliaučiaus srities, Lenkijos, Baltarusijos, vėliau - iš Rusijos platybių, daugiausia Sibiro, taip pat iš JAV, Australijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos... Dabar mokykloje, kurioje galima mokytis pasirinktinai iki devintos arba dvyliktos klasės, mokomasi pagal bendrojo lavi-

nimo mokyklų mokymo planus ir programas. Iš viso šioje mokykloje mokosi 246 moksleiviai, 30 iš jų - abiturientai.

Neseniai šią mokyklą aplankė svečiai iš JAV - Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Povilas Kilius ir Lietuvos Respublikos garbės konsulas, Lietuvių fondo tarybos narys Vaclovas Kleiza. Jie atvyko ne tuščiomis. Trumpo iškilmingo akto metu mokyklai buvo įteikta vertinga dovana - JAV gyvenančių lietuvių surinkti penkiolika tūkstančių dolerių mokyklos reikmėms. Vos ištarus labdaros sumą, salė praplūpo audringais plojimais: visi supranta, kokia vertinga ši labdara ne lengvais finansiškai Lietuvai laikais. Ta diena išliks moksleivių atmintyje, ir jie, kai suaugęs, kažkur dirbs, užsiims kokia nors naudinga visuomenei veikla, galės kažką panašaus, vertingo padaryti savo tėvų žemei, savo tautiečiams.

O kad "Lietuvių namų" moksleiviai nori gyventi tėvų žemėje, čia tęsti mokslus, rodo faktas, jog šiuo metu šalies aukštosiose mokyklose mokosi dvidešimt gabių bei ryžtingų šios mokyklos auklėtinių. Dar penki tęsia mokslus aukštesniosiose mokyklose. "Lietuvių namų" direktorius Alfonsas Rudys pasakoja, kad per neilgą mokyk-



Labdaros iš užjūrio įteikimo momentas. Kalba Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Povilas Kilius

los gyvavimo laikotarpį jau yra daug gražių mokyklos auklėtinių darbų ir veiklos pavyzdžių. Maksimas Čajauskas, Karaliaučiuje įgijęs istoriko specialybę, savo tolesnių mokslinių tyrimų objektu yra pasirinkęs Lietuvos partizaninio judėjimo temą. Ketvirtus metus čia besimokanti iš Baltarusijos atvykusi Regina Jegorova yra devintoje klasėje. Ji kasmetiniame mokyklos mastu skelbiamame rašinio konkurse patriotine tema pernai užrašiusi "Lietuvos trėmimai", "Grįžimas" pripažinta viena iš laureačių. Kita konkurso dalyvė - dešimtokė Jelena Tutinina, septintus metus besimokanti šioje mokykloje, užrašinė "Mano močiutės gyvenimo istorija", sudominusį mokytojus ir

"Šiaurės kraštas" 2001m, gruodis



"Lietuvių namų" moksleivės (iš kairės): Jelena Tutinina ir Regina Jegorova

moksleivius, irgi pateko į prizinių gretas. O mergaitė atvyko iš Kaukazo, labai silpnai mokėdama lietuvių kalbą.

Mokyklos bendruomenė sulaukė gerų atsiliepimų, kad labai tvarkinga, gerai išauklėta Tatjana Suškina sėkmingai studijuoja ekonomiką Hamburgo (Vokietija) universitete. Tokie faktai "Lietuvių namų" pedagogus labai maloniai nuteikia - ne veltui dirbta. Gražių pavyzdžių yra ir daugiau. Laiškai, atsiliepimai, vertingi dokumentai, fotografijos bei kita įdomi medžiaga apie mokyklos, jos auklėtinių gyvenimą yra čia kaupiama ir saugoma. Ateičiai. Nes iš praeities visada daug ko galima pasimokyti.

Apsilankęs "Lietuvių namuose" šių eilučių autorius pri-



Pilna salė mokinių

siminė, kad ilgus metus Vokietijoje, Hiutenfeldo miestelyje, dėl sovietinio režimo veikė ir tebeveikia lietuviška mokykla. Lietuvoje jau senokai atgauta nepriklausomybė. O sostinėje

esantys "Lietuvių namai", manau, pajėgūs sutalpinti ir daugiau mokinių. Ar ne laikas apie tai pamąstyti?

Vilnius  
Autoriaus nuotraukos



Įteikiant Lietuvių fondo čekį Vilniaus vidurinei mokyklai „Lietuvių namai“. Iš kairės: mokyklos dir. A. Rudys, LF valdybos pirm. P. Kilius, R. Kilienė, A. Kleizienė ir V. Kleiza. A. Žiziūno nuotr.

"Draugystė" 2001 spalio 13





**T**radiciškai literatūrinių rašinių konkurso rezultatai skelbiami mokyklos gimtadienio šventės metu. Šiais metais mokslėvių dachus aptarė ir nugalėtojus apdovanojo rašytojas, buvęs žurnalo „Mokslėvių“ redaktorius A. Turba.



Skyrių redaguoja  
PLB Švietimo komisijos  
pirmininkė Regina Kučienė



### GERBIAMI MOKYTOJAI,

savo gyvenamajame krašte Jūs rūpinatės sėkminga asmenybės plėtra, ugdate pilietiškumą, patriotizmą, demokratinio gyvenimo igūdžius, kūrybingai puoselėjate tautinę kultūrą, mokote, gyvenant kartu su kitais, darniai bendrauti ir bendradarbiauti su įvairių visuomenių ir kultūrų žmonėmis. **Tarptautinės mokytojo dienos proga** linkime be paliovos tobulėti, suprantant, kad vienintelis kelias į originalumą - savo vidinio pasaulio gilinimas, jo plėtimas, ir tada laikas neeis pavargti Jūsų minčiai ir darbams.

*Generalinis direktorius  
Remigijus Motuzas*



Vilniaus vid. mokyklos „Lietuvių namai“ auklėtinės Jelena Tutina ir Regina Jegorova, laimėjusios premijas PLB Švietimo komisijos rašinių konkurse.

### 11 METŲ...

„Lietuvių namai“ Vilniuje šventė savo 11 metų darbo jubiliejų. Vienas iš mokinių renginio atidaryme sakė: „Nuo šios mokyklos slenksčio prasideda grįžimas į Lietuvą“.

Prieš 11 metų spalio pirmąją pradėjusiuose darbu „Lietuvių namuose“ buvo 63 moksleiviai. Šiandien jų yra virš 250. Pereitais mokslo metais mokykla išleido 25 abiturientus, kurie visi liko Lietuvoje: 20 priimti ir studijuoja Lietuvos universitetuose, o 5 toliau studijuoja aukštesniosiose mokyklose.

Borisas, vienas iš tų pirmųjų 63 mokinių, dabar nuolatinis mokyklos svečias, sakė, kad jam, tada atvykusiam iš Rusijos „Lietuvių namai“ padėjo atrasti savo šaknis ir augti iš jų.

Mokslo metus pradėję 16 naujų moksleivių prie mokyklos vėliavos davė priesaiką:

Mes, naujai atvykę mokiniai, sugrįžę į protėvių žemę, PASIŽADAME: gerbti ir mylėti savo pirmuosius namus Lietuvoje - „Lietuvių namus“; perprasti ir puoselėti mūsų mokyklos tradicijas, gerbti savo mokytojus; išmolti lietuvių kalbą, pažinti Lietuvos praeitį ir kurti garbingą jos ateitį; gerbti mokyklos ir šalies tautiškumo bei lietuviybės idealus.

PRISIEKIAME! Kai visi sustoję giedojome mokyklos himną „...mes kaip paukščiai į Lietuvą grįžtam...“ mums, svečiams, iš džiaugsmo ašarojo akys, o jie, moksleiviai, giedojo su džiaugsmo sypsenomis, džiaugdami si sugrįžę ir atradę savo protėvių žemę.

ŠVIETIMO GAIRĖS







## Mokytojų dienos šventės akimirkos Zelvoje.

Svečiavosi Ilzpalių, Obelių pedagogai ir dvi mokytojos iš Vokietijos Aizenhutenštato miesto. Visi buvo pakrikštyti ir tapo tikrais „Lietuvių namų“ bendruomenės nariais.







Kalba Sveikimo ministro pavaduotojas A. Puodžiūkas

Žiemos šarmoj  
Sustokim pagalvoti,  
Kas nuveikta,  
Ko siekta,  
kaip gyventa ...  
O kaip surasti tą  
gražiausią žodį  
artėjusiai žmogaus  
ir žemės šventai.

M. Martinaitis

# Sv. Žiėiu vakarienė



Kalba Lietuvos kariuomenės  
vadas Jonas Klonkaitis

Dalinomės dėiaugsmu, laužėme Kalė-  
daičius, linkėjome viens kitam palai-  
mos ir laimės.



Koncertuoja mažieji.



## PRIE KŪČIŲ STALO

Kalėdų dvasia Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“ ėmė tvyroti jau gruodžio mėnesio pradžioje. Namų jaukumu, paslaptimi, viliojančiais stebuklais ėmė dvelkti klasės, koridoriai, bendrabučio kambariai. Dailės ir darbų mokytojos su mokiniais rengė kalėdinių atvirukų, puokščių, piešinių parodas. Muzikos mokytojas mokė dainininkus šv. Kalėdų giesmių, daugelis mokytojų vedė šventines pamokas, pradinių klasių mokinukai ruošėsi vaidinti... Netilo telefono skambutis direktoriaus A. Rudžio kabinete: skubama pakviesti prie Kūčių stalo svečius, tuos, kurie neabejingi „Lietuvių namams“, tuos, kurie nori tą vakarą pabūti su mumis kartu.

M o k y k l o s bendruomenės sukurtas aplinkos grožis kiekvieno dvasios stygas ypač palietė gruodžio 22 d. Iš ryto I – II klasių mokiniai, pasipuošę karnavaliniais kostiumais, susirinko mokyklos salėje prie eglutės, padabintos pačių padarytais papuošalais. Vaikai vaidino, šoko, dainavo, sulaukė Kalėdų senelio.

Vakare, kaip ir kasmet, sėdome prie Kūčių stalo, mūsų sugrįžtųjų simbolio. Sėdome visi: mokytojai, auklėtojai, draugai, svečiai. Nebuvo ribos tarp mokinių ir vyresniųjų. Visi skirtingi, bet tokie vieningi...



Laukiam dovanėlių



Per kūčių vakarienę kalba kun. A. Saulaitis SJ.

Valgyklos salė, kurioje akį vėrė baltos staltiesės ir prasmingai pleveno žvakių šviesa, kurioje kvepėjo eglė ir vos juntamais nenusakomo kvapo smilkalais, šį vakarą tapo meile alsuojančia akimirka... Mes susikabinome rankomis ir kalbėjome „Teve mūsų“, giedojome šv. Kalėdų giesmes, kurias lietuvių kalba kai kas girdėjo pirmą kartą. Giedojome apie džiaugsmą. Juo dalinomės – laužėme Kalėdaičius, linkėdami Dievo palaimos ir laimės. Kai kurie ir tai darė pirmą kartą, juk likimas buvo mus išmėtęs po visus pasaulio kraštus.

Atidžiai klausėme kunigo Antano Saulaičio ir tikėjome, jog gruodžio 25 d. gimęs Kūdikis – mūsų Dievas. Švietimo ministro

PASAULIO LIETUVIS, 2002 m. sausis-vasaris

### Vilniaus vidurinė mokykla „LIETUVIŲ NAMAI“

Taikos  
žemei

2002

nuoširdžiai dekoja visiems Kanados lietuviams už materialinę paramą mūsų mokyklai. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės Jumis, kad Jūs taip nuoširdžiai rūpinatės grįžtančių į Lietuvą vaikų mokymu.

#### SVEIKINAME KLB

šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga!  
Geros sveikatos, žvalios nuotaikos,  
Aukščiausiojo palaimos!

„Lietuvių namų“ bendruomenės  
vardu mokyklos direktorius  
Alfonsas Rudys

„Tėvų šilumos šiluma“  
2001 gruodžio 18



Dovaną mokiniams atvežė Tremtinių fondo pirmininkas N. Cinauskas, buvęs tremtinys A. Seikalis. Kairėje - generolas J. Kronkaitis.

pavadootojas A. Puodžiukas linkėjo gerumo ir padovanojo laikrodį, kad tik laimingas valandas skaičiuotų. Dovanas iš Amerikos ir Australijos lietuvių bendruomenių įteikė mokyklos globėjai: Vytautas Cinauskas, Gabrielius Žemkalnis, Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis. Sėkmingų metų palinkėjo ir Padėkos raštą įteikė už Valdovų rūmų atstatymo rėmimą E. Kulikauskas. Pirmą kartą mūsų renginyje dalyvavo užsienio lietuvių klubo valdybos narys Rimas Giedra.

Mokyklos direktorius A. Rudys padėkojo „Lietuvių namų“ rėmėjams iš JAV, Kanados, Australijos. Visiems... Ir tiems, kurie šį vakarą su mumis, ir tiems, kurie toli nuo Lietuvos.

A. Anisimova, J. Gulbinovič,  
„Lietuvių namų“ 12 kl. mokinės





Lietuvos kariuomenės vadas brigados generolas mjr. Jonas Kronkaitis dalijasi kalėdaičiais prie Kūčių stalo su tremtinių vaikais „Lietuvių namų“ mokykloje, Vilniuje.

*„Draugas“ 2002 01 25*



Tremtinių vaikų mokykla „Lietuvių namai“ mokiniai Vilniuje gieda Kalėdų giesmes Ntr. V. Cinausko

*„Tėvinkės šilumos“ 2002 m. sausis*

#### TREMTINIŲ VAIKAIČIŲ MOKYKLA

Užėjęs į „Lietuvių Namų“ Vilniuje mokyklos muziejų ir žiūrėdamas į Kanados lietuvių sveikinimus, save klausiu: „Kaip mūsų mokykla gyventų, jeigu nebūtų šių garbingų tėvynainių?“ Ir čia pat pagalvoju – nepaprastai sunkiai. Įvairūs vadovėliai, techninės mokymo priemonės, grožinė literatūra, remonto darbai – viskas atliekama, įsigyjama jūsų nepaprastu rūpesčiu. O siuntiniai, spauda ir dar daug dalykų – neįkainojama parama mūsų mokyklos mokiniams. Mokytojai, dėstydami lietuvių kalbą, turi galimybę parodyti mokiniams filmuotus spektaklius, susitikimus su rašytojais, poezijos vakarus, kurie taip reikalingi mūsų mokiniams. Nuoširdus ačiū už nepaprastą rūpestį. Duok, Dieve, jums visiems sveikatos.

Mokykla jau ruošiasi šv. Kalėdoms ir Naujiems metams. Ruošiama mokinių darbų paroda, pradėsime ruošti Kūčių vakarieni. Prie Kūčių stalo susės moksleiviai, pedagogai ir svečiai, dalinsimės kalėdaičiais, linkėsime vieni kitiems laimės ir sėkmės.

A. Rudys, direktorius

*„Tėvinkės šilumos“ 2001 gruodis*



T. jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ, pernai per Kūčias dalinasi kalėdaičiais su tremtinių vaikais „Lietuvių namai“ Vilniuje mokykloje.

*„Draugas“ 2002 02 05*





2002 m. vasario 16 d. minėjime kalba buvęs tremtinys A. Seikalis.

# Vasario 16-oji -

neuzmirštama diena, skatinanti gyviau domėtis savo tautos praeitimi, dar daugiau dirbti Lietuvai, dar atkakliau ginti laisvės ir teisingumo principus bei žmogaus teises.

Didžiais žygiais ir didžiais darbais tautos rašo savo istoriją.

Laisvę paskelbti, dar nereiškia ją turėti. Laisvę reikia išugdyti, apginti, tam reikalinga galia. Mūsų galia - tai dvasios stiprybė: lauk, bet nepalauši, gniuždyk, bet nesugniuždysi.



2002 m. Vasario 16 d. minėjime AB „Montuotojas“ generalinis direktorius A. Javakas ir Tremtinių geizimo fondo piemininkas V. Cirauskas.







Vasario 16-ąją švenčia „Lietuvių namų“ Vilniuje auklėtiniai, buvusių tremtinių vaikai ir anūakai, suvažiavę iš įvairių šalių. A. Seikalo nuotrauka.

## J. Jakštis „Laisvė“

Užmuškite paukštį - čiulbėjimas liks.  
 Užmuškite balsą - tylėjimas liks.  
 Užmuškite tylą - alsavimas liks.  
 Užmuškite jėgą - užuojauta liks.  
 Užmuškite džiaugsmą - liudėjimas liks.  
 Užmuškite meilę - tikėjimas liks.  
 Užmuškite viltį - išūziya liks.  
 Užmuškite žodį - judėjimas liks.

Užmuškite mintį - gyvenimas liks.

Užmuškite laisvę -  
 ir  
 nieko  
 neliks.



Direktoriumo pavaduotojas A. Balšys, Švietimo ministro pavaduotojas A. Puodžiukas, kiti svečiai po vasario 16-osios minėjimo.



# Rovo

# 11-oji



- Šią puikią šventinę pavasario dieną norėtumėm Jums nukabinti saulę, bet ji gal per aukštai ir per karšta, kad degina rankas, norėtumėm užkloti debesiu, tik jis kažkur pasislėpė, norėtumėm padvelkti vėju, bet jis per greitas ir nudiemė lyg pamisęs pamiškėm ...

- Gal nakties žvaigždę?

- Ar nebus ji per šalta?

- O gal gražiausią gėlę?

- Kad ji nespėjo dar prazyst! Šį aitvarą, pilną nuosirdžiausių ir puikiausių palinkėjimų. Paleiskim jį į ateitį!



Ištiki m<sup>u</sup><sub>2</sub>  
Lraugu<sub>2</sub>

Išsipildanciu<sub>2</sub>  
Svajonių

**S**krisk popierine paukšte,  
nematomu vėju taku.  
Skrisk, tu mažutis Ikaro  
sparnas, lipdytas vašku,  
tu sidabrinė tamsoj raketa,  
į atvirą naktį ir nežinią skrisk,  
mano žodi -  
nemigos atvare ...

Kuoširdaus  
juoko





# Vakarai, koncertai, parodos, konkursai

Dramos būrelio spektaklis „Mažasis princas“ Valdovų rūmuose.

Lietuvos Teisės universiteto folkloro ansamblio koncertas.

Moksleivių talentų vakaras.

Šimtadienis

Susitikimas su Utenos raj. Uzpalių vid. mokyklos moksleiviais.

Užgavėnės

R. Kmieliauskaitės akvarelių paroda.

Susitikimas su R. Kmieliauskaite jos dirbtuvėse.

12 kl. mokinio R. Ursache personalinė darbų paroda.

Vienuoliktokų J. Jankauskaitės ir S. Saarmann fotografijų apie gamtą paroda.

10 kl. mokinės J. Borodič personalinė darbų paroda.

12 kl. mokinio E. Mataičio darbų paroda.

12 klasių moksleivių ataskaitinė raiškos darbų paroda.

Dailininko K. K. Šiaulyčio akvarelių, atvirukų, iliustracijų paroda.

Kalėdinė moksleivių kūrybos darbų paroda-konkursas.

Dailės mokytojos Z. Šimelevičienės kalėdinių atvirukų paroda.

Velykinė moksleivių kūrybos paroda-konkursas Tarptautinės parodos „Gamtos pasaulis“ ekspozicija mokykloje.

L. Rudokaitės darbų paroda.





**D**ramos  
biurelio  
spektaklis  
„Mažasis  
princas“  
Valdovų rūmų  
požemiuose



Biurelio vadovė lietuvių kalbos mokytoja  
E. Liubertaitė



Rugsėjo 21 d., penktadienį, 16 val.  
Valdovų rūmų požemiuose



ANTUANO DE SENT – EGZIUPERI

*Mažasis  
princas*

Tai vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ ir  
visų spektaklio kūrėjų dovana Valdovų Rūmams.

Bilietus galite įsigyti paviljone  
„Valdovų rūmų vartai“, Katedros a., Vilniuje.  
Aukos už bilietus 20 Lt., 5 Lt., 1 Lt. jaunimui  
Gautos aukos skiriamos Valdovų rūmų atstatymui.  
Informacija ir užsakymai tel. 61 40 63 arba 69 51 73.



Valdovų rūmų paramos fondas  
Katedros a. 4, LT-2001, Vilnius, tel. 61 40 63,  
www.lvr.lt; fondas@lvr.lt





*Iš nežinomos planetos pas mus nusileidžia auk-saplaukis berniukas – mažasis princas ir at-siduria Sacharos dyku-moje; čia randa nukritusį lakūną ir su juo susidrau-gauja. Lakūnas sužino, kaip berniukas keliavo per mažas planetas, kol pateko į mūsų Žemę. Žemėje mažasis princas prisijaukina lapę, kuri jį pamoko gyvenimo išminties. Savo planetoje jis mylėjo rožę, o Žemėje rado penkis tūks-tančius tokių pat gražių rožių. Tačiau mažojo princo rožė ypatinga ir brangesnė už visas todėl, kad jis ją laistė... Todėl, kad tai - jo rožė.*

*Mažasis princas vėl grįžta į savo pasakiškąjį pasaulį, atminimui lakūnui palikęs žvaigždę, į kurią pažvelgęs jis galės juoktis.*

\* \* \*

*Tai pasaka ne pasaka, kurioje klaba gyvatė, lapė ir rožė, juokiasi žvaigždės. Tai mintys apie gyvenimą, prierašumą, apie žmonių pareigas vienas kitam.*

**Antuanas de Sent – Egziuperi**

## **Mažasis princas**

*Tai vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ ir visų spektaklio kūrėjų dovana Valdovų Rūmams*



**VAIDINA :**

**Princas – Regina Jegorova**  
**Lakūnas – Michailas Galinas**  
**Rožė – Inesa Voropajeva**  
**Gyvatė, Lapė – Sandra Tučak**  
**Tuščiagarbis – Artiomus Kojuševs**  
**Girtuoklis – Denisas Voskobojus**  
**Biznierius – Andrius Jegorovas**

**Režisierė – Edita Liubertaitė**







*Spektaklio  
akimirkos*



Užpalių vidurinės mokyklos  
muzikinės dramos studija

# SNIEGUOLĖ

Muzikinis vaidelis pagal brolių Grimų  
pasaką "Snieguolė ir septyni nykštukai"

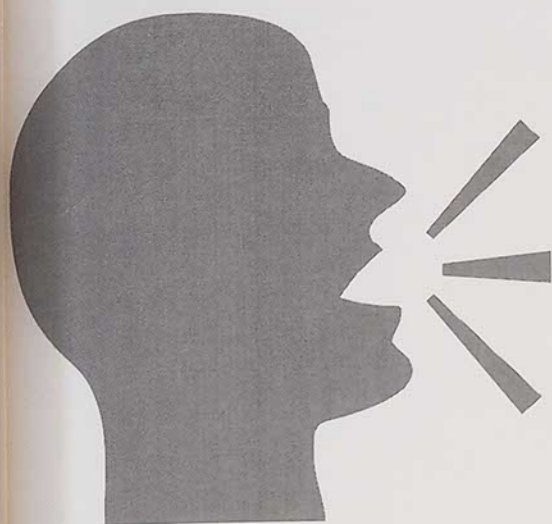
Užpaliai  
2001 12 20

*Užpalių  
vidurinės  
mokyklos  
muzikinės  
dramos  
studijos  
viešnage*



MŪSŲ MOKYKLOJE SKELBIAMI ŠIE

# KALĖDINIAI KONKURSAI



1. ŠVENTINIS PATALPŲ PUOŠIMAS.  
(PATALPOS KLASĖMS BUS NURODYTOS)

2. PIEŠINIŲ KONKURSAS  
"ŽIEMOS PASAKA"

3. SNAIGĖS ARBA BETLIEJAUS  
ŽVAIGŽDĖS KŪRIMAS



**TIKSLAS:** SKATINTI MOKSLEIVIŲ KŪRYBIŠKUMĄ, SAVARANKIŠKO DARBO ĮGŪDŽIUS. MOKYTI IŠRADINGAI PANAUDOTI GAMTINES MEDŽIAGAS, BUITINES ATLIEKAS, KURTI IŠ JŲ NAUJAS NETIKĖTAS FORMAS, DAIKTUS.



**SĄLYGOS:** † VISI KONKURSINIAI DARBAI TURI BŪTI ATLIKTI IKI

**GRUODŽIO 15 D.**

- † DARBŲ FORMATAS, TECHNIKA ĮVAIRŪS.
- † DARBAI VERTINAMI PAGAL AMŽIŲ: IKI 9 METŲ, 10-14 METŲ, 15-17 METŲ.
- † SVARBIAUSIA: VAIZDUOTĖ, KŪRYBIŠKUMAS, ORIGINALUMAS.
- † KIEKVIENAS MOKSLEIVIS GALI PATEIKTI NORIMĄ SKAIČIŲ DARBŲ.
- † VERTINIMO KOMISIJA: A. VIŠOCKYTĖ, Ž. ŠIMELEVIČIENĖ, V. ŠVAGER, E. JUOŽENIENĖ, A. GECEVIČIENĖ.
- † DARBUS ATIDUOTI DAILĖS MOKYTOJAI Ž. ŠIMELEVIČIENEI.
- † KONKURSŲ NUGALĖTOJAI SKELBIAMI IR APDOVANOJAMI GRUODŽIO 20 DIENĄ.
- † KONKURSAMS PATEIKTI DARBAI BUS EKSPONUOJAMI MOKYKLOS FOJĖ KALĖDŲ PARODOJE. PARODOS ATIDARYMAS GRUODŽIO 17 DIENĄ.



† PIEŠINIŲ KONKURSO "ŽIEMOS PASAKA" DALYVIAI RUNGSIS DĖL D. IR G. ŽEMKALNIŲ PRIZO. UŽ KITUS DARBUS MOKSLEIVIAI BUS APDOVANOJAMI KOLEKTYVINĖMIS ASMENINĖMIS DOVANĖLĖMIS.

LINKIME SĖKMĖS!

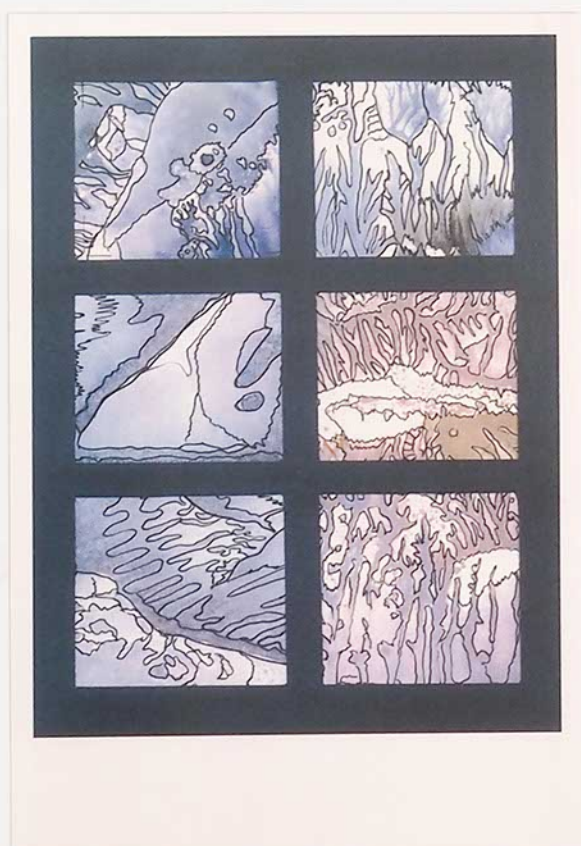
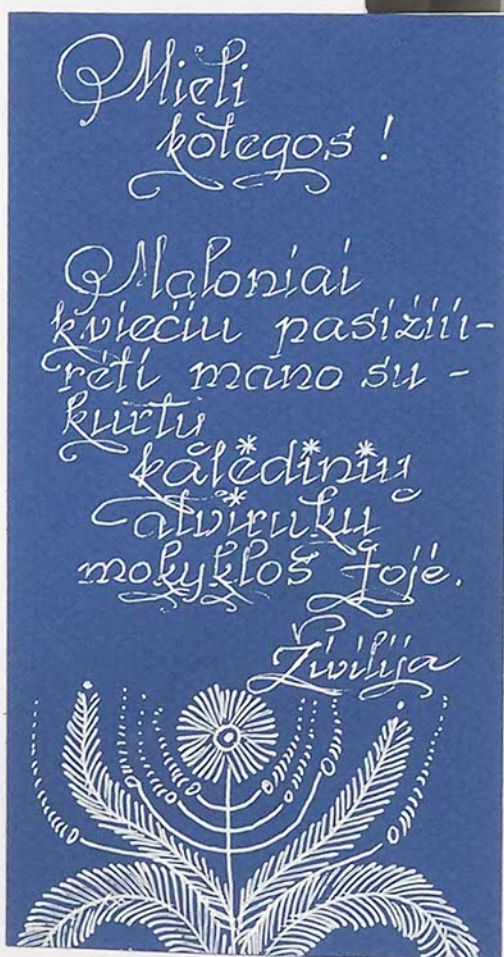




Dešimtokių J. Archipovo ir J. Borodič darbas „Betliejams naktis“ papuošė mokyklos fojė.

Prašinių konkursui „Lietmos pasaka“ pateikė darbus per 200 mokinių.

Nuotraukoje ekspozicijos fragmentas.



Dailės mokytoja Z. Šimelevičienė suėngė savo kalėdinių atvirukų parodą mokykloje. „Lietmos langai“ (originali technika).





VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA  
"LIETUVIŲ NAMAI"

2002 m. balandžio 18 d.

## 9-asis Tarptautinis moksleivių meninės kūrybos projektas "Gamtos pasaka 2002 Mano patirtis"



**Kovo 20 d. 14 val.** 9-ojo Tarptautinio moksleivių meninės kūrybos projekto "Gamtos pasaka 2002 Mano patirtis" pristatymas ir parodos atidarymas Nacionalinės Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos galerijoje "Mūza" (Tado Kosciuškos g. 11).

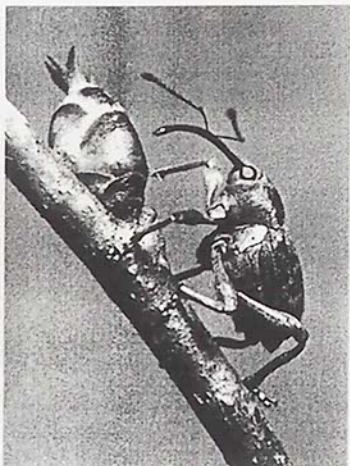
**Kovo 21 d.** Parodos atidarymas UAB "Mabivil" (Kaukysos g. 18, Vilnius)

**Kovo 22 d. 14 val.** Parodos atidarymas Švč. Mergelės Marijos Dievo Motinos Ėmimo į Dangų (pranciškonų) bažnyčioje (Pranciškonų g.1)

**Balandžio 11 d. 14 val.** 9-ojo Tarptautinio moksleivių meninės kūrybos projekto "Gamtos pasaka 2002 Mano patirtis" katalogo pristatymas, laureatų diplomų įteikimas ir parodos atidarymas Vilniaus televizijos bokšte (Sausio 13-osios g. 10).

**Balandžio 13 d.** Parodos atidarymas Vilniaus "Juventos" gimnazijoje (Kapsų g. 4)

**Balandžio 18 d. 15 val.** Parodos atidarymas Vilniaus vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" (Dzūkų g. 43)



Projekto svečio Kęstučio  
Verbicko fotografijos







1. nuotr. Aplinkos apsaugos ministerijos vyriausioji specialistė džiaugiasi mūsų mokinių dovana – karpiniu.



2. Meno edukacijos centro vadovas K.K. Šiaulytis papasakojo apie projektą „Gamtos pasaka“.



3 nuotr. Mokyklos muziejuje.

Devintasis tarptautinis mokseivių meninės kūrybos projektas „Gamtos pasaka 2002. Mano patietis“

Jame aktyviai dalyvavo ir mūsų mokyklos mokiniai.

4 nuotr. Mokyklos akty salėje.



4.

Parodos ekspozicijos atidarymas įvyko balandžio 18 d. „Lietuvių namų“ mokykloje.

5 nuotr. Svečiai prie mokyklos.



5.



**PARODOS**

## Gamtos pasaka

Neseniai Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“ vyko tarptautinio moksleivių piešinių konkurso „Gamtos pasaka“ laureatų apdovanojimas ir parodos atidarymas. Jame dalyvavo Meno edukacijos centro direktorius K.K.Šiaulytis, Švietimo ir mokslo bei Aplinkos ministerijų atstovai. Apdovanoti „Lietuvių namų“ moksleiviai S.Saarmann, S.Plikšnys, A.Tutinina ir kiti.

„Dialogo“ inf.



Audroniaus Žygavičiaus nuotraukoje: konkurso laureatui „Lietuvių namų“ dvyliktolei Robertui Ursachei apdovanojimą teikia Švietimo ir mokslo ministerijos vyriausioji specialistė Dalia Šiaulytienė ir dailės mokytoja metodininkė Živilija Šimelevičienė.

„Dialogas“ 2002 m. gegužės 3 d. Nr. 18

Jovita Jankauskaitė, 17 m., fotografija. Vilnius, Lietuva (Lithuania)



My Experience



Aliona Kolodinskaitė, 16 m., pop. karpinys. Vilnius, Lietuva (Lithuania)

Vilniaus vid. m-klasė „Lietuvių namai“  
Mokytoja Živilija ŠIMELEVIČIENĖ  
(bendras diplomatas)

- Alona KOLODINSKAITĖ, 16 m., karpinys, (diplomas)
- Kristina KISIELIŪTĖ, 16 m., karpinys
- Rima ŠČERBININA, 16 m., karpinys (diplomas)
- Robertas URSACHE, 18 m., karpinys (diplomas)
- Albertas VORONO, 12 m., guašas
- Nikita PIKALOVAS, 12 m., guašas
- Ala TUTININA, 16 m., aplikacija (žalias diplomatas)
- Jelena TUTININA, 16 m., aplikacija (žalias diplomatas)
- Stasys PLIKŠNYS, 16 m., tušas, nuotrauka (diplomas)
- Darja MATUTYTĖ, 13 m., tušinukas, flomasteriai
- Andrius RINGEVIČIUS, 16 m., kreidelės
- Rokas GIRČYS, 16 m., guašas
- Edgaras BELINSKIS, 18 m., guašas
- Jekaterina ARCHIPOVA, 16 m., grotžžas
- Kristina JANULEVIČIŪTĖ, 13 m., guašas
- Rolandas JANULEVIČIUS, 11 m., mišri t.
- Kristina GAJAUSKAITĖ, 14 m., pieštukas
- Ania POŠKUTĖ, 15 m., mišri t.
- Liudmila CIPLJAUSKAITĖ, 18 m., akvarelė
- Jovita JANKAUSKAITĖ, 18 m., fotografija (diplomas)
- Simonas SAARMANN, 17 m., fotografija (diplomas)



# Projektas „Velykų laukimas“

Vykdamas šį projektą, mokykloje buvo sukurtos keturios projektinės grupės, kurioms vadovavo dailės, ūarbų, biologijos ir pradinė klasių mokytojos. Projektas skirtas mokyklos bendruomenei. Jame dalyvavo per 200 I-XII klasių moksleivių. Darbas vyko pamokų metu, po pamokų – būreliuose, individualiai ir darbo grupėse.

## Projekto tikslai ir uždaviniai:

- Kuo daugiau mokinių įtraukti į kūrybinį procesą;
- Didinti moksleivių užimtumą, sudaryti sąlygas realizuoti meninius gebėjimus įvairiose dailinės veiklos srityse;
- Ugdyti savarankiško darbo įgūdžius;
- Moksleivius supažindinti su įvairiais saviraiškos būdais, priemonėmis;
- Suteikti žinių apie lietuvių liaudies Velykų papročius.

## Projekto adresatas:

Moksleiviai (I – IV, V – XII kl.);  
Mokytojai, auklėtojos.

## Projekto įgyvendinimo laikotarpis

Pradžia                    2002 m. vasario 15 d.;  
Pabaiga                    2002 m. kovo 20 d.

## Pagrindiniai projekto veiksmai

- Aptarti ir parengti projekto nuostatai, sudarytos projektinės grupės, vertinimo komisija;
- Pamokų metu moksleiviai supažindinti su projekto nuostatais, aptarti tikslai, vyko pokalbiai apie lietuvių liaudies Velykų papročius. Moksleiviai pasakojo apie savo krašto Velykų šventimo tradicijas;
- Piešinių konkursas „Velykų laukimas“;
- Velykų zuikio kūrimas iš įvairių buitinių atliekų;
- Pavasarinės kompozicijos iš gamtinių medžiagų;
- Surengta moksleivių meninių darbų paroda;
- Suvesti konkurso rezultatai;







"Saldži" dovana Velykų parodos nugalėtojams. Konkurso nugalėtojai, nusifotografavę prie mokyklos vėliavos po apdovanojimo.

TVIRTINU  
Direktorius  
Alfonsas Rudys

Komisija, susipažinusi su moksleivių pateiktais darbais Velykų konkursui,

**nutarė:**

Pripažinti išsradingiausiais, geriausiai konkurso nuostatus atspindinčiais ir pasiūlyti apdovanoti:

UŽ PIEŠINIUS:

- 1.1. I klasės moksleivius – 20 Lt;
- 1.2. II klasės moksleivius – 20 Lt;
- 1.3. III klasės moksleivius – 20 Lt;
- 1.4. IV klasės moksleivius – 20 Lt;
- 1.5. Kristiną Janulevičiūtę (6 kl.) – 20 Lt;
- 1.6. Robertą Ursachę (12 kl.) – 20 Lt;
- 1.7. Stasį Plikšnį (11 kl.) – 20 Lt;
- 1.8. Jekateriną Archipovą (10B kl.) – 20 Lt;

UŽ KARPINIUS:

- 2.1. Alioną Kolodinskaitę (10A kl.) – 15 Lt;
- 2.2. Alą Tutiną (10A kl.) – 15 Lt;
- 2.3. Jeleną Tutiną (10A kl.) – 15 Lt;
- 2.4. Rimą Ščerbiną (12 kl.) – 5 Lt;
- 2.5. Nadieždą Archipovą (10B kl.) – 5 Lt;
- 2.6. Kristiną Kisieliūtę (10B kl.) – 5 Lt;

UŽ AKTYVŲ DALYVAVIMĄ, ORIGINALIAS KOMPOZICIJAS IŠ GAMTINĖS MEDŽIAGOS:

- 3.1. Reginą Jegorovą (9A kl.) – 30 Lt;

UŽ IDOMIUS PIEŠINIUS, KARPINIUS, ORIGINALIAS KOMPOZICIJAS BEI VELYKŲ ZUIKIUS APDOVANOTI ASMENINĖMIS DOVANĖLĖMIS:

- 4.1. Andželiką Zablockaitę (7A kl.);
- 4.2. Darją Matutytę (7A kl.);
- 4.3. Aukšę Vitkauskaitę (7A kl.);
- 4.4. Gintautą Rožę (8A kl.);
- 4.5. Kristiną Gajauskaitę (8A kl.);
- 4.6. Valentą Kurganovą (8B kl.);
- 4.7. Andrių Ringevičių (10A kl.);
- 4.8. Aleksandrą Paršenoką (10A kl.);
- 4.9. Taurą Demidovą (10B kl.);
- 4.10. Simoną Saarmann (11 kl.);
- 4.11. Eugenijų Žuriną (11 kl.);
- 4.12. Iną Voropajevą (9A kl.);
- 4.13. Renatą Ditkutę (10A kl.);
- 4.14. Kristiną Dauginaitę (10A kl.);
- 4.15. Jovitą Jankauskaitę (11 kl.);
- 4.16. Olesia Garaščenko (9B kl.);
- 4.17. Sandrą Tučiak (9A kl.);
- 4.18. Valentą Alionį (5 kl.);
- 4.19. Iriną Zandavitę (5 kl.);
- 4.20. Kristiną Janulevičiūtę (6v kl.);
- 4.21. Danguolę Jankauskaitę (12 kl.);
- 4.22. Vestą Slivką (5 kl.);
- 4.23. Tatjaną Kučminą (6 kl.);
- 4.24. Janą Knataitę (6 kl.);
- 4.25. Lindą Eidukaitytę (5 kl.);
- 4.26. Nataliją Kučminą (7A kl.);
- 4.27. Reginą Razmaite (6 kl.);
- 4.28. Dianą Driko (6 kl.);





*Dailininkų Kmieliauskų  
diebtuvėse*



*Dailininkė R. Kmieliauskaitė parodė, kaip lieti akvareles, papasakojo apie dailininko profesiją, mielai atsakinėjo į mokslėjų klausimus.*

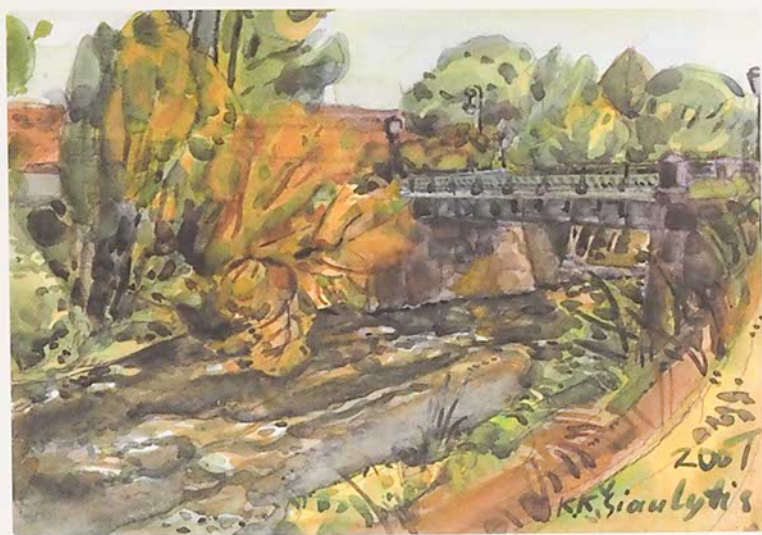


*„Su kitais mokiniiais lankėmės dailininkų Kmieliauskų diebtuvėse. Sužavėjo dailininkės akvarelistės R. Kmieliauskaitės darbo aplinka – tikra žiedų, lapų, įvairių augalų karalija. Dailininkės kūryba suteikė man naujų mūščių, įkvėpimo.“*  
*R. Uršache, 12 kl.*





Vasario 20 dieną mokykloje vyko susitikimas su dailininku K.K. Šiaulyčiu, jo akvarelių, atvirukų, iliustracijų parodos atidarymas.



Docentas G. Kazimierėnas mokė žiūrėti, vertinti, analizuoti paveikslus

## Galerijoje pas dailininką S. Jušką

Mūsų moksleivių mintys apie susitikimą galerijoje:

„Iš pradžių galvojau, kad bus labai nuobodu, tačiau klydau. Gyvendama Kaliningrade niekada nelankiau dailės parodų, nesidomėjau paveikslais, neteko bendrauti su dailininkais. Man šis susitikimas labai naudingas ir prasmingas“ (R. Diklūtė, 10 kl.).

„Į Lietuvą atvykau iš Moldovos. S. Juškaus galerijoje sužinojau daug nauja, įdomaus. Pamaciau daugelio žymių Lietuvos dailininkų darbų...“ (R. Ursache, 12 kl.)





Šiemet net penki mūsų mokyklos moksleiviai surengė personalines savo kūrybinių darbų parodas.

R. Ursache (12 kl.) prie savo darbų (1, 2 nuotr.).



1.

2.



↑ 12 klasės moksleivis E. Mataitis per savo dailės darbų parodos atidarymą. Kai-  
tėje jo darbas „Dabar“.



← Mūsų mokyklos sekretorės L. Rudokaitės tapybos paroda „Kvadratas“





*Dvyliktokų ataskaitinė meninės raiškos darbų paroda mokyklos koridoriuje.*



1.



2.



3.

*Ataskaitinė mokslėvių darbų paroda mokslo metų pabaigoje.  
(1, 2, 3 nuotr.)*



# Dėkojame

Jūsų mokyklai, dalyvavusiai vaikų ir jaunimo meninės kūrybos projekte

## "DOVANOJU TAU SAVO ŠYPSENA".

Ypatingai dailės mokytojui/ai, paskatinusiam/iai moksleivius išreikšti savo mintis spalvų ir fantazijos kalba.

Dėkojame ir jaunesiems dailininkams už šiltus piešinius, kurie papuoš Jūsų, kitas kaimo ir miesto mokyklas, ligonines, vaikų ir invalidų namus. Jie tikrai praždiugins tuos, kuriems labiausiai reikalinga mūsų šypsena.

Visi gauti darbai šių metų gegužės 5-13 dienomis buvo iškabinti Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto foje languose ir savo spalvingumu maloniai stebino praeivius. Dabar visi 156 piešiniai saugomi Kauno Pedagoginiame muziejuje.

Sėkmės kūryboje!

Konkurso organizatorės: Jurgita Aniūnaitė ir Margarita Vogelytė

Vilnius, 2001 spalio 23 d.

Mūsų adresas:

Panevėžio 36-58

LT-2038 Vinius

e-mail: [mirgumargu@centras.lt](mailto:mirgumargu@centras.lt)

Bosch Fondas

Theodor-Heuss-Kolleg

*Mūsų mokyklos moksleiviai aktyviai dalyvavo bendrame Vokietijos ir Lietuvos meninės kūrybos projekte „Dovanoju tau savo šypsena“. B. Lastovjak tapo šio konkurso laureate. Išleistas plakatas su jos darbu, 12 mokinių apdovanoti dalyvio diplomais.*





# Simtadienis

Simtadienio šventė vyko kaip niekad sėkmingai. Labai nustebino vienuoliktokų išmonė, idomiai parengti žaidimai, linksmi konkursai, įvairios pramogos.

Bet labiausiai džiugu buvo stebėti mokinių ir mokytojų bendravimą - nuoširdų, tikrą, be galo linksmą ir jaukų.

Malonu buvo pajusti bei pasidalinti su kitais šventiška nuotaika, pamatyti mokyklos gyvenimą, nusvitusį skirtingom nuo kasdienybės spalvoms ...







# Susitikimai, paskaitos

- Susitikimas su A. Damušiu, žymiu užsienio lietuvių veikėju.
- Daktarės G. Kazokienės paskaita „Tolima ir artima Australija“.
- Susitikimas su Vokietijos Aizenhau-tenštato gimnazijos mokiniais ir pedagogais.
- Susitikimas su LMA mokslininkais.
- Susitikimas su akvareliste R. Kmieliauskaite jos diebtuvėse.
- Susitikimas su dailininku K. K. Šiaulyčiu.
- Susitikimas su docentu G. Kazimierėnu St. Juškaus dailės galerijoje, vėliau - dizaino katedroje.
- NR inspektorės D. Glėbienės paskaita
- Pamokos Saugaus eisimo mokyklėlėje 1-10 klasių moksleiviams.
- Susitikimas su rašytoju V. Račicku.
- Susitikimas su K. Laskausku, Baltimorės (JAV) lietuviškų laidų redaktoriumi.
- Susitikimas su Kanados LB pirmininku A. Vaičiūnu.
- Susitikimas (pedagoginė praktika) su Černiachovskio pedagoginės kolegijos studentais ir dėstytojais.
- Susitikimai - paskaitos su medikais kvaišalų prevencijos klausimais.
- Susitikimas su Taikos žygio dviračiais aplink pasaulį dalyviais.



Sausio 16d. 14<sup>30</sup> val. mokyklos  
aktų salėje

## SUSITIKIMAS

su Taikos žygio dviarūšių  
aplinkė pasaulį dalyviais

Goda Čiplytė,  
Edvardu Liziu,  
Sigitu Kucu (žygio vadovu)

### Programoje:

- kelionės išpuodžiai
- kulinarijos parodėlė
- video filmas apie kelionę.



1.



2.

1 nuotr. Taikos žygio dviarūšių aplinkė pasaulį dalyviams pristato žygio organizatorė D. Tomkevičienė.

2 nuotr. Pasakoja G. Čiplytė, kuri regėjo, pasaulio vaikus, gyvenančius labai prabangiai ir be galo alkanius.





1.



2.

1 nuotr. Mokyklos svečias Kestutis Laskauskas nuo 1953 m. Baltimorėje (JAV) dirba lietuviškų laidų redaktoriumi.

2 nuotr. K. Laskauskas, direktoriaus pavaduotoja A. Višockytė ir direktorius A. Rudys prie mokyklos vėliavos.

### Žinios iš Karaliaučiaus krašto padangės

Rašo Černiachovsko (Isruties) pedagoginės kolegijos dėstytoja Angelė Nikolajeva

#### Praktika Vilniuje

Kiekvienais metais Černiachovsko pedagoginės kolegijos lietuvių kalbos specializacijos studentai atlieka praktiką Vilniaus "Lietuvių namuose". Į šią mokyklą suvažiuoja lietuvių vaikai iš įvairiausių pasaulio kraštų, jiems "Lietuvių namai" tampa antraisiais gimtisiais namais. Čia dirba nuostabi pedagogai, sugebą atžaviusiems vaikams sukurti jaukią, namus primenančią aplinką, įdiegti mei-

le protėvių žemei, gimtajam žodžiui, Tėvynės grožiui.

Ruošdamiesi praktikai, mūsų studentės labai jaudinosi. Juk tai Vilnius... Bet susitikus su "Lietuvių namų" geranoriškais mokytojais, nerimas atslūgo, o kai būsimąsias mokytojas apspito vaikai, visi pasijuto kaip savo namuose.

Greitai prabėgo dienos Vilniuje. Iki pietų mokykloje, po pietų ekskursijos po miestą. O kaip malonu buvo praktikos aptarime klausytis pradinėjų klasių mokytojų pagyrimų, gero praktikos įvertinimo! Studentės į namus sugrįžo pasiryžusios dar geriau išmolti lietuvių kalbą.



"Lietuvių namų" II klasės mokiniai su savo mokytoja A. Petkevičiene, praktikos vadove A. Nikolajeva ir studente S. Kalinovskaja





Kanados LB pirmininkas A. Vaiciūnas  
svečiavosi „Lietuvių namų“ mokykloje, lan-  
kėsi pamokose, bendravo su moksleiviais ir  
mokytojais.



# Susitikimas su rašytoju Vyta. Račicku



1.

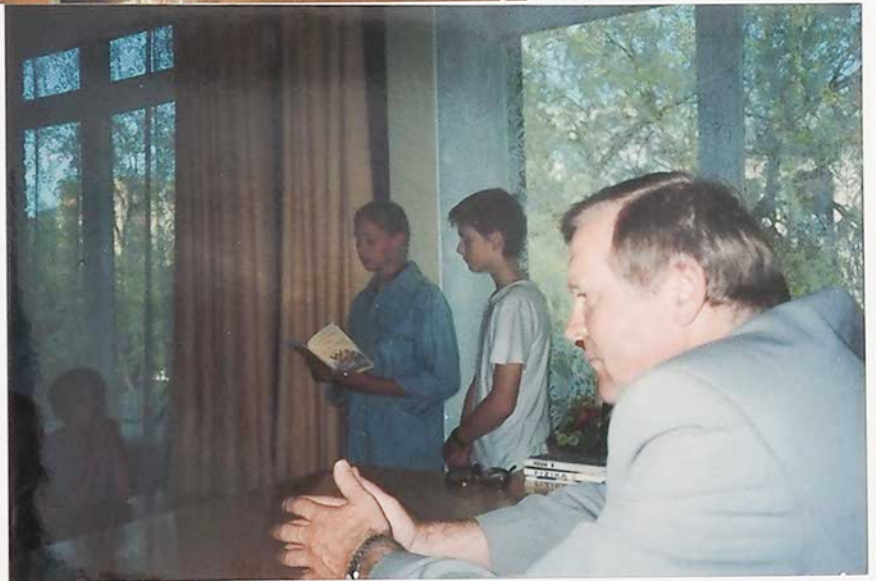


2.

1 nuotr. Rašytojas rodo  
knygelės iliustracijas.

2,3 nuotr. Moksleiviai  
skaito patikusių knygelių  
ištraukas.

4 nuotr. Rašytojas su  
„Lietuvių namų“ pedago-  
gėmis.



3.



4.





## Svečių iš Vokietijos viešnage

2001 m. rugsėjo 26 d. sulaukėme svečių iš Vokietijos Aizenhüttenštato miesto. Į Vilnių atvyko 10 A. Švaicerio gimnazijos moksleivių, kuriuos lydėjo 2 mokytojos. Tarp moksleivių buvo ir tokių, kurie Lietuvoje lankėsi jau antrą kartą. Svečius apgyvendinome mūsų mokyklos bendrabutyje.

Po oficialaus sutikimo ir pasveikinimo pakvietėme juos į Europos kalbų dienos minėjimą, o paskui pasiklausyti ir mūsų mokyklos moksleivių koncerto. Būdami Lietuvoje, svečiai aplankė Šiaulius, Kryžių kalną bei Druskininkus, susiparino su Vilniaus senamiesčiu. Vieną dieną svečiai stebėjo pamokas, kitą dieną patys jas vedė. Moksleivius, aktyviai dalyvavusius pamokose, svečiai apdovanojo suvenyrais.

Laisvalaikį moksleiviai praleido diskutuodami vokiečių kalba aktualiomis jaunimui temomis. Lankėsi kino teatre, savo globėjų šeimose, o susitikimą baigė smagia diskoteka. Šios kartu praleistos dienos praėjo labai greitai. Liko geri prisiminimai, nuotraukos.



# Gsvykos, ekskursijos



1.

## Ekskursija į Kauną

Ekskursijoje dalyvavo 1-2 klasių mokiniai. Vadovavo mokytojos D. Stasiūnienė ir R. Stružienė.

„Pirmiausia atvykome į Kauno senamiestį. Aplankėme Maironio kapą, paminklą, Rotušę, Katedrą, nusipirkome suvenyrų, pasivaikščiujome Laisvės Alėja, nuvykome į Zoologijos sodą. Ekskursijoje mokiniai daug sužinojo apie Lietuvą, jos praeitį, Kauną ir atmintinas vietas.“

mokytoja D. Stasiūnienė



2.

Ekskursija į Prezidentūras.

Įsvyka į Ulpalius (dramos būrelio spektaklis „Mažasis princas“).

Pažintinė kelionė į Anykščius.

Įsvyka į Juodšilius, obelių žydėjimo šventę.

Įsvyka į Zelvą.

1 nuotr. Anykščiuose. 2 nuotr. „Mažasis princas“ Ulpaliuose.



*Užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų  
vadovų ir mokytojų*

## **K O N F E R E N C I J A**

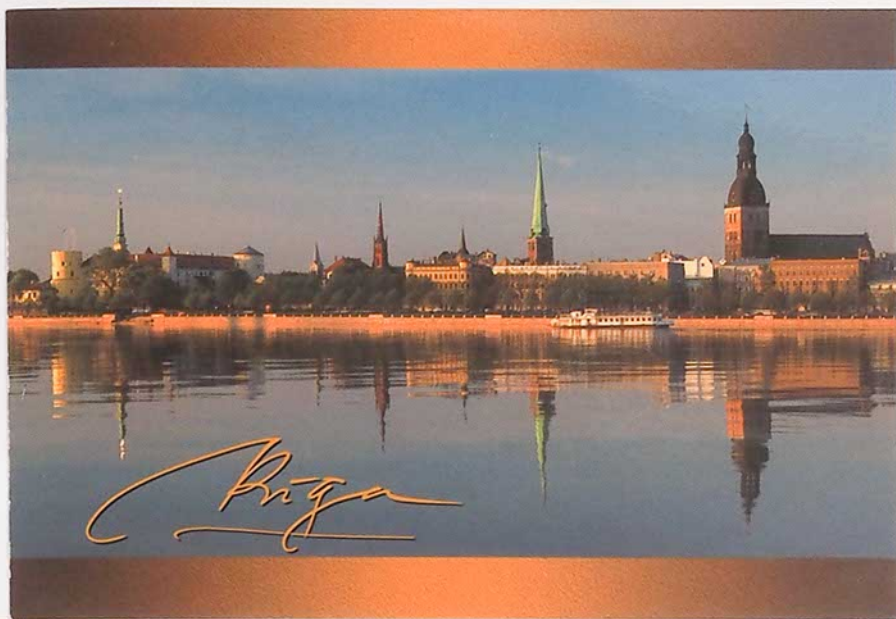
*“ Tautiškumo ugdymas multikultūrinėje visuomenėje ”*

RYGA  
2002 05 22-24d.

*Šių metų gegužės 22-24 dienomis  
Rygoje vyko konferencija „Tautiškumo ugdy-  
mas multikultūrinėje visuomenėje“.*

*Konferencijoje dalyvavo direktorius  
A. Rudys, mokytojos E. Liubertaitė, J. Malinaus-  
kienė, S. Rožienė.*





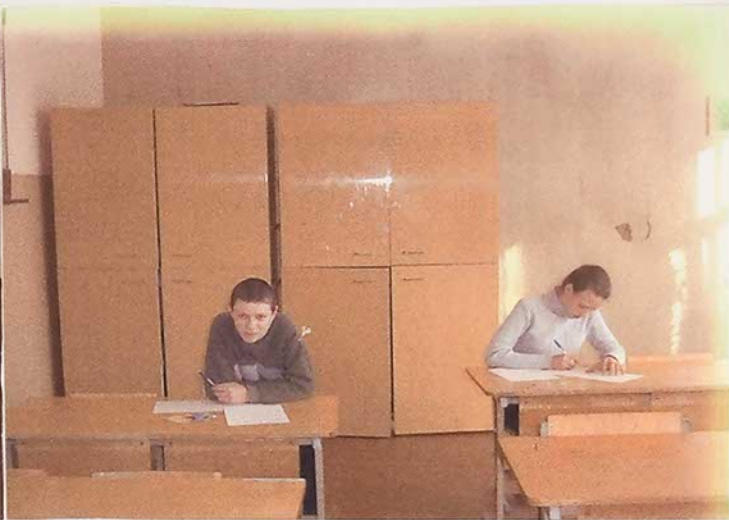
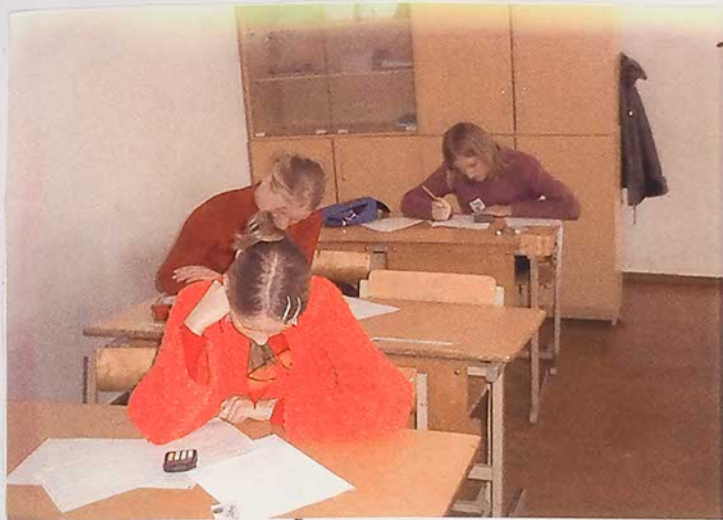
Rīga. J. Malinauskienė, A. Rudys, St. Rožienė po piešimo pamokos.

Sigulda. (Tās laikā) ŠMM vyr. specialistē D. Kolesnikova, „diētuviņu namu“ mokytoja E. Liubertaitē, psihologē D. Beresnevicienē, Pelesos Ietuviškos mokyklos direktoriaus pavaduotoja A. Kodytē.



Mokslieviņu koncerts





# Matematikų išvyka į Uzpalius

Uzpalių vidurinė mokykla



## Padėkos raštas

Dėkojame

„Lietuvių namai“ .....

mokyklos 6 – 9 klasių komandai  
už dalyvavimą ir meninę programą  
matematiniam renginyje  
„Kelionė į matematikos šalį“

Data

2002.01.26



Direktorius

2002 m. sausio 26 d. mūsų mokyklos 11 moksliviu (6-9 kl.) dalyvavo tarpmokykliniame matematikos renginyje „Kelionė į matematikos šalį“. Renginys vyko Uzpalių vidurinėje mokykloje. Jame dalyvavo ir matematikos mokytojos A. Nazarovaitė, A. Palkevič, J. Kupcinskienė.

Uzpalių vidurinė mokykla

## Pagyrimo raštas

Sveikiname

„Lietuvių namai“ mokyklos .....

VIII klasės mokinį (-ę)

Anastaziją Stumajevą .....

Matematiniam renginyje

„Kelionė į matematikos šalį“

užėmusi (-ią) ..... — ają vietą



Direktorius

Data 2002 01 26

Uzpalių vidurinė mokykla

## Pagyrimo raštas

Sveikiname

„Lietuvių namai“ mokyklos .....

9 klasės mokinį (-ę)

Andrių Jigorovą .....

Matematiniam renginyje

„Kelionė į matematikos šalį“

užėmusi (-ią) ..... — ają vietą



Direktorius

Data 2002 01 26





TARPTAUTINIO MATEMATIKOS KONKURSO  
**KENGŪRA**  
 ORGANIZAVIMO KOMITETAS



**DĒKOJA**

už dalyvavimą konkurse ir linki visokeriopos sėkmės.



Vilnius, 2002 03 21

2002 m. kovo 21 dieną vyko tarptautinis matematikos konkursas „Kengūra“, kuriame dalyvavo 23 mūsų mokyklos moksleiviai.  
 Nuotraukoje: konkursas vyksta fizikos kabinetė.

Kadetas, 8 klasė [Vilniaus m., "Lietuvių namai" vidurinė mokykla]			
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Grupės balai**
			73
1	PLUKIS ANTANAS	57.25	69
2	DZINDZELETA ROMAN	53.00	60
3	ARCHIPOVAS DMITRIJUS	50.00	53
4	MINIAJEVA ANASTAZIJA	48.75	50
5	VALERIJUS S.	41.75	33
6	DAGELIS VITALIJUS	29.75	9
7	BOGUSLAVSKAJA VIKTORIJA	28.50	7

Kadetas, 7 klasė [Vilniaus m., "Lietuvių namai" vidurinė mokykla]			
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Grupės balai**
1	MOKANU JURIJUS	57.00	77
2	SIZYCH JEUGENIJUS	52.25	68
3	ZABLOCKAITĖ ANŽELIKA	48.75	61





MOKSLEIVIŲ KONFERENCIJA

KALBA KULTŪRŲ  
KONTEKSTE

PROGRAMA

VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA  
"LIETUVIŲ NAMAI"

2002M. BALANČIO 23-25 D.D.

- *Kokia kalba šnekės ateities kartos*  
– ANDŽELIKA PALIULIAN,  
– VIKTORAS JUSEL,  
– DENISAS DUBROVSKIS,  
Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio vidurinė mokykla
- *Kalba kaip saviraiškos ir bendravimo būdas*  
*Pelesos krašte*  
– ONUTĖ CHOLIAVSKAJA,  
Pelesos lietuviška vidurinė mokykla
- *Vardų, pavardžių ir vietovardžių kaita Gervėčių krašte*  
– NASTUTĖ VAIČIULYTĖ,  
Rimdžiūnų vidurinė mokykla
- 11.00 – 11.10 – pertrauka
- 11.10 – 12.00 – pranešimai:
- *Kaip saugoma lietuvių kalba Seinijoje*  
– JOLANTA PEČIULYTĖ,  
– DALIA VALINČIŪTĖ  
Punsko Kovo 11-osios licejus
- *Latvių ir lietuvių kalbos panašumai*  
– MARIJA LUKŠYTĖ,  
Rygos lietuvių vidurinė mokykla
- *Kalbų mokymas mūsų mokykloje*  
– KRISTINA SMOLA,  
Rygos lietuvių vidurinė mokykla
- *Lietuvių kalbos mokymas Karaliaučiaus krašte*  
– KRISTINA GRIGARAVIČIŪTĖ  
Černiachovsko pedagoginė kolegija
- 12.00 – 12.30 – kalbų pamokėlė;
- 12.30 – 14.00 – pietų pertrauka (pietūs 13.00);
- 14.00 – 15.30 – diskusija "Daugiakalbystė šiuolaikinėje visuomenėje. Ką apie tai manau?"
- 15.30 – 16.30 – poilsis;
- 16.30 – 17.00 – pavakariai;
- 17.00 – 20.30 – spektaklis Valstybiniame jaunimo teatre (A. Cagarelis "Chanuma" (Piršlės išdaigos));
- 21.30 – vakarienė ir "labos nakties"

## Projektas „Dvikalbystės įgyvendinimas“

2001-2004 m. mokykloje įgyvendinamas „Dvikalbystės įgyvendinimo“ projektas. Dalyvaujama šiame projekte mokykla siekia kurti šiuolaikišką daugiakultūrinę mokymo įstaigą, kurioje būtų formuojamas lietuvių tautinis tapatumas ir gerbiamas kitų tautų identitetas, nes daugelis „Lietuvių namų“ moksleivių kilę iš mišrių šeimų. Norime, kad mūsų aukštiečiai netik išmokytų kalbėti lietuviškai, gautų lietuviškos mokyklos išsilavinimą, pažintų protėvių kultūrą, bet ir puoselėtų savo gimtąją kalbą bei tradicijas.

Vykdydama projektą mokykla ieško naujų darbo metodų, kuria naujas mokymo priemones, organizuoja įvairius renginius (susitikimus, seminarus, konferencijas), atlieka moksleivių socialinės adaptacijos bei valstybinės kalbos įgūdžių formavimosi tyrimus. Projekto vykdytojai (mokytojai E. Šiubertaitė, V. Dilėitienė, A. Nazarovaitė ir V. Švėgžda) apibendrina gautus rezultatus, rengia rekomendacijas, koordinuoja renginių organizavimą bei naujų mokymo priemonių kūrimo veiklą.





**M**okslievių konferenci-  
ja „Kalba kultūrų kontekste“  
(vykdant dvikalbystės ugdymo projektą)





2002 m. balandžio 26-28 d. „Lietuvių namuose“ vyko moksleivių konferencija „Kalba kultūru kontekste“. Konferencijoje be šios mokyklos moksleivių dalyvavo svečiai iš Juodsielių, Šalčininkų, Pelesos, Rimdžiūnų, Punsko, Rygos, Černiachovskio.

Moksleiviai dalinosi mintimis apie kalbą, kultūrą, tautiškumą, pasakojo apie savo mokyklas, šeimas, draugus, kartu linksminosi, lankėsi teatre, vaikščiojo po Vilnių.

Tsisiskyrė tikėdamiesi dar ne kartą susitikti.

*Ar pasaulis nesutryps mažos tautos kalbos?*

*Jeigu šalis prisimins savo garbingą praeitį ir išlaikys tradicijas, kalba neišnyks, bent Lietuvis širdyje.*

*(moksleiviai iš Šalčininkų)*







Kalbų metai Europoje 2001

2001-aisiais  
žemynas švenčia

## KALBŲ METUS Europoje



*„Lietuvių namų  
mokiniai  
ir  
mokytojai  
aktyviai dalyvavo  
renginiuose, skirtuose  
Europos  
kalbų  
metams*



Europos kalbų dienos vakare rašytojas Alg. Zurbas aptaria moksleivių kūrinėlius, pateiktus literatūrinio rašinio konkursui, globojamam čikagiečių Vandos ir Vaclovo Mažeikų. Šalia jo sėdi (iš kaires): viešnia iš Vokietijos mokytoja Margarita Zernitzky, mokyklos „Lietuvių namai“ direktorius Alfonsas Rudys ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui, konkurso kuratorius Aloyzas Bakšys.

### DIDELIŲ RŪPESČIŲ SAVAITĖ

Kaip ir kasdien veriamė mokyklos duris palinkėdami vieni kitiems labo ryto. Mokiniai ir mokytojai. O tą rytą, rugsėjo 26, mokyklos vestibulyje neįprasta. Kiekvieną įeinantį mokiniai sveikina uzbekiškai, baltarusiškai, moldaviškai, lenkiškai, vokiškai.

Taip prasideda Europos kalbų diena Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“. Čia mokosi vaikai, atvykę iš 13 kalbų kalbančių valstybių. Antrame aukšte kabo žemėlapis, kuriame pažymėtos vietos, iš kurių jie atvyko. Tai Lenkija, Rusija, Kirgizija, Uzbekija, Ukraina, Moldova, Kazachstanas, Prancūzija ir kt. Dauguma mokinių iš Rytų. Todėl ir mūsų kalbų diena peržengė Europos ribas.

Pirmoji pamoka neįprasta. Į kiekvieną klasę ateina grupelė mokinių, kalbančių kalbomis tos šalies, iš kurios atvyko. Jie sveikinasi, papasakoja apie save, pamoko vieną kitą žodį savo valstybės kalba. Visiems įdomu, jie klausia, kaip gruziniškai ar moldaviškai „aš tave myliu“, „sudie“ ir kt. Tai margaspalvės kalbų pamokėlės.

Vakare visa mokykla susirenka į salę. Šis vakaras - Europos kalbų dienos užbaiga. Kokiomis kalbomis bekalbėtume, vis tiek svarbiausia - lietuvių - mūsų protėvių kalba, kuri „iš motinų lūpų išdygo ir mumyse pasisėjo“ (Just. Marcinkevičius). Todėl pirmiausia skelbiami literatūrinio rašinio konkurso, globojamo JAV lietuvių Vandos ir Vaclovo Mažeikų, rezultatai. Rašytojas Alg. Zurbas aptaria mokinių kūrinėlius. Dvyliktųjų J. Gulbinovič ir A. Anisimovos

eilėraščius, pasak rašytojo, galima skaityti ir didelių kūrėjų poezijos vakare. Konkurso laureatams įteikiami padėkos raštai ir premijos.

Europos kalbų dienos švęsti ir kiek ilgiau pasisvečiuoti pas mus atvyko grupė moksleivių ir mokytojos Margarita ir Andrea iš Aizenhiutenštato (Vokietija). Viešnios pasakojo apie save, o po jų mūsų moksleiviai rodė savo programėlę vokiečių kalba. Vokietaitėms buvo labai įdomu išgirsti tiek daug niekada negirdėtų kalbų.

Į sceną eina vienuoliktos Anatolijus. Jis atvyko iš Uzbekijos. Ten gyvena nemažai lietuvių, kurie buriasi į bendruomenę, nepamiršta gimtosios kalbos. Anatolijus, vilkėdamas nacionaliniu uzbekų rūbu, su tradicine tiubeteika, deklamuoja Uzbekijos himną. Po žodžių „Ser kujoš kur ulkam elga bakt nažot“ (šviečia skaišti saulė ir neša mums džiaugsmą), rodos suspindo salėje karšta Uzbekijos saulė, padvelkė egzotiškais rytietiškais kvapais. Jis linki geros sveikatos: „Assalomn aleikum“.

Scenoje Jana, tik šį rudenį atvykusi iš kalnuotosios Gruzijos. Jos mama lietuvė, tėvelis - gruzinas. Jana sveikina gruzinų kalba, deklamuoja eilėraštką. Mergaitė supranta lietuviškai, bet kalbėti dar labai sunku. Tačiau ji pasiryžusi puikiai išmokyti savo motinos, savo senelių kalbą.

Štai sustoja keturios geltonplaukės mėlynakės - mūsų baltiškosios sesės latviukės. Jos dainuoja švelnią, lyrišką dainą apie meilę, gražiai atskleidžiamos ramų, šiaurietišką latvių būdą.

Dešimtokas Eugenijus atvyko iš Kazachstano. Jo senelis, tremtinys, ten liko amžinam poilsiui. Vaikaitis puikiai moka lietuvių kalbą, yra geras skaitovas, dainuoja liaudies dainas, o šįkart jis prabyla kazachiškai: Žana žyldar, žylnia syldar, bės jikanyň kasahat (Naujieji metai - laimingas laikas, kai linksmai šokame).

Devintokė Regina - devynių gabumų mergaitė. Ji pelno apdovanojimus rašinių, skaitovų konkursuose, o dabar ji raiškiai skaito baltarusių klasiko Jankos Kupalos eilėraščių. Paskui baltarusiška liaudies daina - smagi, nuotaikinga, su šokio elementais.

Daugiausia mokykloje besimokančių yra atvykę iš Rusijos. Jų programoje Tatjanos laišką Oneginui iš A. Puškino „Eugenijaus Onegino“, smagios, temperamentingos rusų dainos.

Iš Lenkijos atvykusių būrelis nemažas. Visi jie iš Suvalkų krašto, kur lietuvių puoselėja savo kultūrą ir kalbą. Bet ir lenkiškai jie puikiai moka. Daiva skaito eiles apie meilę. O kai iš Jurgio lūpų nuskamba Ad. Mickevičiaus „Litwo, Ojczyzno moja!“, taip ir regi prieš akis liepsnų romantiką, skaitantį filomatams savo eiles Vilniaus kalneliuose.

Dvyliktokė Ana, kalbanti prancūziškai, sudomina visus Lafonteno pasakėčia. Jos prancūzų kalba taisyklinga, graži, elegantiška.

Iš privalomųjų užsienio kalbų daugumą mokinių renkasi anglų kalbą. Kai kurie gerai kalba angliškai, todėl ir jų daina skamba gražiai, nuotaikingai. O spektakliukas apie prastą mokinį kai kuriuos gal net verčia atpažinti save.

Šalia Europos ir Azijos kalbų įvairovės suskamba ir melodingoji lietuvių. Mergaitės dainuoja posmus apie senąjį Vilnių, apie gamtos grožį, žmogaus didybę. Renginį pajavairina lietuvių liaudies šokiai „Gyvataras“, „Trampolkė“.

Dosni ir derlinga Ukrainos žemė priglaudė ne vieną lietuvių, iš Sibiro tremties patraukusių arčiau tėvynės ar kitais keliais ten atsідurusį. Scenoje gausus būrys vaikinių ir trys žavios ukrainietiško gymio lietuvaitės. Jie užtraukia skambią dainą „Ty mene podmīnīla, ty mene pidvela“. Salė iškart pagauna melodiją ir jau dainuoja visi. Ovacijoms galo nėra...

Europos kalbų diena baigėsi, bet nesibaigia įdomus popamokinis darbas. Visus



## ANA ANISIMOVA

Vilniaus vidurinė mokykla  
"Lietuvių namai"

\*\*\*

Apsvaigusia  
Saule,  
Mėlynu  
Vėju  
Šaltu,  
Skrendu  
Pavasariu...  
Toli...  
Plaukais  
Ilgais  
Virštu  
Pašėlišku  
Viesulu...  
Slepiuosi  
Visur...  
Ir lekiu,  
Tirpstu  
Žiemos  
Akysė...  
Vėl gimstu  
Tavy  
Bepročiu  
Pavasariu  
Mėlynu...

\*\*\*

Išsvajota,  
Numylėta,  
Išbučiuota,  
Nuodėminga...  
Apsvaiginta  
Aistros šokių,  
Miršta rožė  
Ant klarneto...

Atsidavus  
Saldžiai dainai,



Ana Anisimova

Apsvaiginta  
Velnio meile,  
Glamonėja,  
Lyg mylėta...  
Palikta sau  
Ant klarneto...

### JAUNYSTĖ

Tokia švelni,  
Tokia bejėgė.  
Ir tokia jautri...  
Tu - lyg vandens gėlė,  
Lyg saulės rytas.  
Tavy pabunda džiaugsmas  
- tu leki

Ir vis - lyg vaikas  
numylėtas...  
Žaismingos lūpos - lyg  
pavasarinis rytas -  
Tau atiduoda viską,  
Nepažada tau nieko...  
Tokia švelni,  
Tokia bejėgė,  
Ir tokia jautri,  
Jaunystė mano sužadėta...

sudomina žinia apie dramos būrelio pasirodymą Valdovų rūmuose.

Su Valdovų rūmais mūsų bendravimas prasidėjo dar pavasarį, kai buvo paskelbta apie lėšų rūmams atstatyti rinkimą. Mes pirmieji iš Lietuvos mokyklų savo kukliu įnašu parėmėme rūmų atstatymo fondą.

Ne kiekvienam tenka vaidinti Valdovų rūmuose, kur tik prieš keletą dienų buvo parodytas paskutinis "Barboros Radvilaitės" spektaklis. Mūsų mokyklai teko didelė garbė Čia parodyti dramos būrelio pastatymą pagal A. Sent - Egziuperi "Mažąjį princą". (Režisavo mokytoja Edita Liubertaitė). Gausus žiūrovų būrys liko patenkintas spektakliu, o Valdovų rūmų paramos fondo pirmininkas E. Kuli-kauskas įteikė dovanų su buvusių rūmų atvaizdu.

Kiekvienais metais spalio 1 d. mokykla pažymi įkūrimo dieną. Apsilanko buvę mokiniai - dabar studentai ar jau baigusieji studijas. Štai Borisas, atvykęs iš Gruzijos

1990 m., šiltai prisimena čia praleistus mokslo metus ir džiaugiasi, kad mokykla jam padėjo atrasti savo šaknis, Svetlana, tik pavasarį baigusi mokyklą, studijuoja lenkų filologiją ir kitus ragina ją rinktis.

Ne pirmus metus draugaujame su Utenos rajono Užpalių vidurine mokykla. Per juos susidraugavome ir su rokiškėnais iš Obelių vidurinės mokyklos. "Lietuvių namų" įkūrimo dienos proga šių mokyklų pedagogai svečiavosi pas mus. Pasidalinome džiaugsmiais ir rūpesčiais, žavėjomės Užpalių "mokinio krepšeliu".

Įspūdingi renginiai yra ugdymo proceso dalis. Jie teikia žinių, turtina žmogaus dvasinį pasaulį. Jie siejasi su kasdieniniu mokyklos darbu, reikalaujančiu susikaupimo, dėmesio, visokeriopų pastangų, nes mokytis ir mokyti protėvių kalbos nėra paprasta.

Danutė Kviklienė,  
"Lietuvių namų"  
vyresnioji mokytoja



TARPMOKYKLINIS SEMINARAS

## INTENSIVUS LIETUVIŲ KALBOS MOKYMAS IR DVIKALBYSTĖS UGDYMAS

# KVIETIMAS - PROGRAMA

VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA  
"LIETUVIŲ NAMAI"

2002-02-13



### DALYVAUJA:

Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai",  
Juodšilių vidurinės mokyklos "Šilas",  
Pelesos lietuviškos vidurinės mokyklos,  
Rimdžiūnų vidurinės mokyklos,  
Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio  
vidurinės mokyklos  
pedagogai

### DIENOTVARKĖ

**IKI 10 VAL.** – DALYVIŲ  
REGISTRACIJA.

**10.00 – 10.45** – SUSIPAŽINIMAS  
SU MOKYKLA  
"LIETUVIŲ  
NAMAI"

**10.55 – 11.50** – PAMOKŲ  
LANKYMAS,  
POKALBIAI SU  
MOKYTOJ AIS.

**12.00 – 12.30** – PIETŲ  
PERTRAUKA.

**12.30 – 14.30** – PRANEŠIMAI:

- "Lietuvių kalbos mokymas vykdant  
"Dvikalbystės ugdymo projektą  
mokykloje "Lietuvių namai"  
– vyr. mokytoja  
Edita Liubertaitė;
- "Iš darbo patirties intensyviai  
mokant lietuvių kalbos vidurinėje  
mokykloje "Lietuvių namai":  
pradinėse klasėse – vyr. mokytoja  
Aldona Gecevičienė,  
dalykinės sistemos – mokytoja  
klasėse naujai Violeta Zubrickaitė,  
atvykusius  
baigiamosiose – mokytoja metodininkė  
klasėse Zina Plepienė;
- "Dvi gimtosios kalbos?"  
– vyr. mokytoja  
Vida Vileitienė;
- "Meninis ugdymas daugiakultūrinėje  
aplinkoje"  
– mokytoja metodininkė  
Živilija Šimelevičienė;
- "Istorijos dalyko kalba vykdant  
"Dvikalbystės ugdymo" projektą"  
– vyr. mokytojas  
Vilius Švėgžda.

*Pasisakymai, diskusijos.*

**14.30 – 15.00** – susitikimas su  
vidurinės mokyklos  
"Lietuvių namai"  
moksleiviais.

**15.00** – seminaro darbo  
apibendrinimas.

# Tarpmokyklinis seminaras „Intensyvus lietuvių kalbos mokymas ir dvikalbystės ugdy- mas“



Tarpmokyklinio seminaro dalyvius  
sveikina šalčininkų "Tūkstantmečio"  
mokyklos direktorius



kalba Pelesos lietuvių vidurinės mo-  
kyklos mokytoja D. Bieliūnienė





Pranešimus skaito  
Vilniaus vid. mokyklos  
mokytojai:



A. Gecevičienė



D. Dilaitienė



Ž. Šimelevičienė



V. Šveigžda





# Sportas mokykloje

Turnyrai, varžybos, susitikimai  
su žymiais sportininkais...

Mokyklos krosas.

Susitikimas su Taikos žygio dviračiais  
aplink pasaulį dalyviais.

Naujametinis krepšinio turnyras.

Mokyklos žiemos lengvosios atletikos  
varžybos.

Floriono bėgimas Ulpaliuose.

Mokyklos sporto diena.

2002 M. KOVO 13 D.

LENGVOSIOS ATLETIKOS UŽDAROSE PATALPOSE VARŽYBOS

## 30 M. BĖGIMAS

### 7-9 KL.

- |                         |                           |
|-------------------------|---------------------------|
| 1. Natalija Kučmina     | 1. Aleksandras Lazdauskas |
| 2. Ina Černenko         | 2. Romas Dzindzeleta      |
| 3. Anželika Zablockaitė | 3. Marius Semaško         |

### 10-12 KL.

- |                           |                        |
|---------------------------|------------------------|
| 1. Julija Lozinskaja      | 1. Jurgis Sakalauskas  |
| 2. Viktorija savatenkova  | 2. Vytautas Petrauskas |
| 3. Violeta Auruškevičiūtė | 3. Vladas Grinius      |

## ŠUOLIS | TOL | IŠ VIETOS

### 7-9 KL.

- |                           |                          |
|---------------------------|--------------------------|
| 1. Eleonora Bakanavičiūtė | 1. Valerijus Selivanovas |
| 2. Anželika Zablockaitė   | 2. Algirdas Mikelionis   |
| 3. Irma Valaitytė         | 3. Romas Dzindzeleta     |

### 10-12 KL.

- |                          |                        |
|--------------------------|------------------------|
| 1. Viktorija Savatenkova | 1. Vytautas Petrauskas |
| 2. Julija Papakulytė     | 2. Antanas Valinčius   |
| 3. Julija Gulbinovič     | 3. Vladas Grinis       |

## 400 M. BĖGIMAS

### 7-9 KL.

1. Sofija Baliašvili
2. Julija Pauliukevičiūtė

### 10-12 KL.

1. Julija Lozinskaja
2. Danguolė Jankauskaitė





## SPORTO DIENOS MOKYKLOJE NUGALĖTOJAI

MOKSLEIVIAI, PASIEKĘ ABSOLIUČIAI GERIAUSIĄ REZULTATĄ RUNGTYJE PER  
MOKYKLOS 2002 METŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBAS,  
(LAIMĖJO "DELFINŲ" ĮSTEIGTUS PINIGINIUS PRIZUS)

### 60 M. BĖGIMAS

#### MERGAITĖS

1. Julija Lozinskaja
- 2-3 Julija Papakulytė
- 2-3 Natalija Kučmina

#### BERNIUKAI

1. Vytautas Petrauskas
2. Aleksandras Lazdauskas
3. Miroslavas Semaško

### 400 M. BĖGIMAS

1. Julija Lozinskaja
2. Ala Tutinina
3. Sofija Baliašvili

### 800 M. BĖGIMAS

1. Miroslavas Semaško
2. Stasys Plikšnys
3. Vytautas Petrauskas

### ŠUOLIS Į TOLĮ

#### MERGAITĖS

1. Julija Papakulytė
2. Ilona Jankauskaitė
3. Eleonora Bakanavičiūtė

#### BERNIUKAI

1. Miroslavas Semaško
2. Stasys Plikšnys
3. Vytautas Petrauskas

### KAMUOLIUKO METIMAS

#### MERGAITĖS

1. Ina Voropajeva
2. Aliona Lozinskaja
3. Alina Ringevičiūtė

#### BERNIUKAI

1. Sergejus Pelio
2. Arvydas Balsys
3. Viktoras Vovčiukas

Moksleiviai, pasiekę absoliučiai geriausią rezultatą rungtyje (laimėjo piniginius prizus).

Kristina Natalija (7 kl.), Julija Lozinskaja (12 kl.), Sofija Baliašvili (9 kl.), Jurgis Sakalauskas (12 kl.), Vytautas Petrauskas (12 kl.), Aleksandras Lazdauskas (9 kl.), Viktorija Savatenkova (12 kl.), Eleonora Bakanavičiūtė (7 kl.), Antanas Valinčius (10 kl.)







# Mokyklos poetės - Ana Anisimova ir Julija Gulbinovič

## Jų mintys apie kūrybą

### VĖL ŠVENTĖ

Kasmet, kai ruduo - lyg koks dailininkas - pradeda savo spalvomis dažyti medžių lapus, sostinės vidurinėje mokykloje "Lietuvių namai" - šventė. Minint mokyklos įkūrimo dieną, skamba dainos, sukasi šokėjai. Šįmet, pažymint kalbų metus, čia iš įvairiausių šalių mokyti susirinkę lietuviško kraujo turinys moksleiviai pasakojo, skaitė eiles, smagiai dainavo įvairiausiomis kalbomis. Pleveno ne dirbtinai pabrėžta, o natūraliai ir nuoširdžiai išsiveržusi kultūringo tautų bendravimo dvasia. Kiek įvairovės, kiek savitumo...

Tuo pat metu patikrinamos ir kūrybinės galios. Aptariami rašinių, eilėraščių, prozos konkurso darbai, skelbiami nugalėtojai.

Šįsyk iš kitų ryškiausiai išsiskyrė dvi abiturientės. Julija Gulbinovič - spontaniška, emocionali, veržliai išsakanti vidinį nusiteikimą, drąsiai varijuojanti aistrų pasaulio spalvomis. Ana Anisimova - priešingai - linkusi viską apmąstyti, neskubom brautis į pačių reiškinų esmę, pirmumą teigdama ne jausmui, o protui. Abi literatės "Moksleivyje" svečiuojasi ne pirmą kartą, spausdiname konkurse pirmąsias premijas pelniusius jų kūrinius.

Beje, patį konkursą jau keletą metų nuoširdžiai remia išeivijos lietuviai Vanda ir Vaelovas Mažeikos. Ši nuoširdi pagalba padeda ugdyti savitos mokyklos auklėtinių kūrybingumą.

Mindaugas VEŠIOTA



### Julija GULBINOVIČ

*Kodėl rašau?*

*Todėl, kad man savęs per daug - visko manyje per daug. Todėl, kad dažnai įsimyliu. O mane - ne tie. Todėl, kad turiu ką pasakyti. Todėl, kad šito noriu, todėl, kad man to reikia...*

*Rašau...*

\*\*\*\*  
neišklausti iki galo,  
nesuvaidinti, jei užlieja,  
neišlaikyti pažadėjus  
ir su visais, kas nori - karą

ir jeigu paliečia - atsokti  
sakyk, ar iš manęs išmokai?

\*\*\*\*  
priminkite man  
neišsimiegoti  
nagus apgraužti  
draugus apšaukti  
ką nors pritraukti  
moteriškėjusiu

nemoterišku  
savo žavesiu

užsimirštu -  
jau tiek įpratus

o jam nerūpi  
o jam nerūpi

\*\*\*\*  
aš kelias. man - kelias  
vis kelias ir kelias  
aš ką besutikčiau  
į kelią iškeisčiau

tu kelias. tau - kelias  
vis kelias vis kelias  
ir ką besutiktum  
į kelią iškeistum

bet aš išdavigė  
neištikimoji  
vienintelį savo  
į tavąjį kelią



## Iš kur ji ir kam – knygelė

Turėjau jų 40 – mano eilėraščių knygelės egzempliorių. Dabar neturiu nė vienos, tik, mačiau, tėtis vieną yra pasidėjęs tarp savo knygų.

Myliu ją, nes atnešė man laimės. Iš tikrųjų buvau laiminga, galėdama išdalinti knygeles draugams, žmonėms, kurie yra svarbūs ir brangūs man, kuriems esu įdomi, tiems, apie kuriuos rašiau, kuriems skyriau. Manau, jog ji nėra pradžia – ja tarsi apvainikuoju tam tikrą laiką tarpą, reikšmingą man, nes jis, tas laikas iki 18 metų, suformavo mane, subrandino ir išauklėjo tokią, kokia esu, buvo man palankus, buvo mano kantrus mokytojas. Tai kaip tvarkingai sudedi daiktus, uždarai spintos duris ir išvažiuoji, nieko iš tų daiktų nepasiėmus. Tokie daiktai paskui vargu ar bus kada nors reikalingi, tačiau jų, niekada nepamiršti, kaip žmonių, kuriuos kažkada mylėjai.

Taigi jaučiuosi nauja, kitokia, žinau, jog galiu pasirinkti vieną gražiausių kelių, eiti juo ilgai, mylėdama viską viską.

Eilėraščių knygutė buvo vienas pirmųjų mano žingsnių.

Esu dėkinga savo geriesiems dėdei Giedriui ir tetai Irenai Subačiams, jog padėjo man išleisti ją savo tėveliams, kad džiaugiasi manim ir tiek daug dėl manęs daro, nuostabiems mano mokytojams, kad palaikė ir suprato, auklėjo ir rūpinosi, kurie sukūrė ir tobulina "Lietuvių namų" dvasią, draugams ir visiems visiems, kas buvo su manimi už tai, jog turėsiu dėl ko jų ilgetis.

Norėčiau pasakyti ačiū savo šviesios atminties senelei, kuri begaliniu gerumu pastūmėjo rašyti ir apskritai buvo išmintinga mokytoja ir draugė.

Julija Gulbinovič  
2002-05-16



*Julija išleido  
savo kūrybos  
knygelę, kuria  
ilustravo klasės  
draugas V. Grinis*

*Julija Gulbinovič*

## *Eilėraščiai*



*Kodėl rašau?  
Todėl, kad man savęs per daug  
– visko manyje per daug.  
Todėl, kad dažnai įsimyliu. O  
mane – ne tie.  
Todėl, kad turiu ką pasakyti.  
Todėl, kad šito noriu, todėl, kad  
man to reikia...  
Rašau...*

*Sostinės vidurinės mokyklos "Lietuvių namai"  
abiturientė Julija Gulbinovič – spontaniška, emocionali,  
veržliai išsakanti vidinį nusiteikimą, drąsiai varijuojanti  
aistrų pasaulio spalvomis.*

*Mindaugas Vešiota "Moksleivis" 2001 Nr.11/12*



\*\*\*

labiau nešviesių dienų  
aš mėgstu kai tu bijai  
ir kai tau įdomu  
čia liūdna bet aš švelni

o viešpatie nenubusk  
aš stoviu labai arti  
tu jaunas ir nežinai  
kad mūsų veidų nebus

nė karto daugiau  
kad nieko nebus svarbaus  
ir kaip man patinka kad  
čia liūdna rytais

\*\*\*

aš kelias, man – kelias  
vis kelias ir kelias  
aš ką besutikčiau  
į kelią iškeisčiau

tu kelias, tau – kelias  
vis kelias vis kelias  
ir ką besutikčiau  
į kelią iškeistum

bet aš išdavikė  
neištikimoji  
vienintelė savo  
į tavąjį kelią

\*\*\*

vanduo  
kai dar ne gimtadienis  
ir vien su kojine  
išbėgti galima  
kokio laukiama  
ar tų gražiausiųjų  
herbarams tarp  
seniai spausdintų  
mano amžinas  
džiugina švelnina  
graudina  
grūdina linkiu tau  
būti tokiu pat amžinu  
švairiu rudenin  
vanduo  
mano mylimas

\*\*\*

*septyniolika –  
viskas būsima  
viską būtina  
liesti lūpomis*

*septyniolika  
vis nutylima  
nebeminima  
tebemylima*

*septyniolika –  
laikas plėšyti  
laikas priešintis  
keistis chemiškai*

*roko rusiško  
kiek nesukurta  
viskas būsima*

*septyniolika*

21

\*\*\*

kišenėse laiku  
o tu stebi  
kaip į mane  
atsitrenkia ir dūžta  
po vieną  
krentantys sparnai  
man neužteks  
žiemos visų žiemų  
tave turėti  
kišenėse nešiotis  
tavo norus  
laikyk... po pirštais  
tirpsta sparnai  
seniai nesutavim  
su savo žingsniais  
žvilgsniais  
laikyk mane tvirtai

\*\*\*  
kažkoks jaunas kretinas  
plyšta: "pavasaris"

kažkas atsisveikina

kažkas nusižudo

kažkas laukia kūdikio  
kažkas saugo paslaptį  
kažkas myli Angliją

kažkas nusižudo

jau vėl miega parkuose –  
toks sveikas ir kvapiantis  
šis dar ne pavasaris

ir nenusižudė

\*\*\*

nežinojau, kad man –  
tik tu  
čia nebūtina artintis  
ir sakyti – ne tą  
ir žiūrėti per petį  
čia bučiuoti taip paprasta

nekenčiu čia – viena  
čia taip būtina artintis  
nekenčiu kad taip paprasta  
tu žinojai, kad man – tik aš

\*\*\*

aš būčiau tau labai gera  
- ne laikinai bet visą laiką -  
kaip prijaukintas gatvės vaikas

ir būtų pamiršti randai  
ir nieko juodo nerašyta  
ir visos spygnos atrakintos

kodėl tu nieko nesakai?  
aš tau sukurčiau šviesų namą  
jei tik išstartum mano vardą

aš būčiau tau labai gera,  
aš tapčiau tavo pilgrime,  
atsisakyčiau pagonybės...

kodėl tu nieko nesakai?





#### Ana ANISIMOVA

*Kaip virto kiaušinio lukštas  
lengvai atsöks tolima, rodos,  
besislepianti esmė... Todėl  
draskau nulaužtu nagu kietą  
mundurą, paskui, raminamųjų  
paveikta, atsistuju – lėkštie su  
duženom...*

*Atverta?... Atseit... Tik  
filosofijos negalintis turėti daiktas,  
patarnavęs nykiam vartotojui,  
miręs?..*

*Ragaujam?..  
Taip ir aš, nežinodama net  
verės, net regėdama liepsnojančiuose  
aukuruose dvasines palūkanas, rašau.  
Didysis apšvalymas, ar vidinės  
būtinybės apraiška?*

*Vargu, ar yra paaiškinama, kodėl  
kartais, rodos, negyvas eilėraštis tampa  
tavo vidine programa...*

\*\*\*

• nuytusias gėlės panašios į  
nuskriaustus visčiukus –

neiškelsi griaustinio prieš  
meiliningą luošybę

tik verkiantys lūpų kontūrai  
juokingai išsikreipė – nesuprantu

kodėl mirštantys šypsos...

#### Po(vasara)inis

kai mirs senas vargonininkas nuodėmės  
ištirps smilkalų ūkana kuria spausiu  
iš pat kamieno drūto ąžuolo bažnyčios sode  
tavo blakstienose pasodinsiu lapkričiu ir  
belapiu karklu delnuos – atminčiai (pasakytum)  
nusiğrėžk – netinka tau melas  
mano veidui ašaros  
nesityciok iš beprotiško žiemos nuogumo  
ir sudužusių vargonų...  
kurie tik varpai ant virvės – jų pačių senatvei  
palengvinti...

\*\*\*

kartais laukiančiųjų nekantrumas  
yra kartesnis už jūros potvynį...  
kaip žmogus pina plaukus neprisotintus rifus ▶▶

ir vis saugo jūreivių alavą lūpos...  
vyriškai drąsiai spaudžia riešą karoliais  
iš pirktos raganų sluotos –  
vien tik jūreivio sūrumui sluostyti...

#### IŠ RUDENS LAIŠKŲ...

Juodas voras sėdėjo ant tamsaus stiklo –  
meldėsi mėnuliui, tokiam geltonam ir dideliam.  
Juk daugiau danguje nieko nebuvo...

Pirkau aitvarą ir keletą lempučių.  
Norėjau pamatyti tavo akyse žvaigždę. Pamačiau –  
UŽGESO. Visam laikui...

Faustas nenorėjo gyventi dėl to, kad  
pasaulio paslaptys atrodė neišsprendžiamos.  
Kodėl mirė, kai viską atskleidė?..

Už lango kažkas stūgauja. Vėjas.  
Tikriausiai tai neapvaisintas gruodis grumiasi su  
gegužės būtinybe. "Viskas gerai" -, banali frazė  
panaši į kinišką eleksyrą...

Atsibudusi rytą nesuvoksiu, jog permakt  
pralėkė milžiniškas aitvaras. Vėjuota letena  
sušlavė seną Gruodį ir Lapkričio trapumą,  
kvepiantį obuoliais. Pakeitė į žydinčią Gegužės  
tuštumą.

Sunku susitaikyti su keistu juokdariu –  
įkvėpimu. Jo nebetenkina seni rūbai ir dešimties  
vatų lemputė širdy. Vis nori daugiau... Ir netinka  
Hamleto klausimai, nes raktai pamesti gilioj  
upėj... O ilto, per kurį turėjome nešioti vainikus,  
neatsirado. Tenka pinti naujas kopėčias ant  
Mėnulio kopti... Juk skruzdėlės esam...

Gyveni kažkur virš mano stogo, ten, kur  
smėlio laikrodis praranda galybę, ir niekas  
neatsimena reliatyvumo teorijų. Gal esi Dievas?  
O juk dievams niekas neskambina, neprašo  
prisiekti ir saugoti paslaptis... Taigi pažadėk, kad  
niekad nesutrikdysi smalsios vergės tylėjimo  
pažado.

Tragiškas lietus... Tau atrodo, esu  
romantiškai trapi obelų žydėjimo gaidų pagauta.  
Dar nesuvokėi, kokia savotiška drama  
spyrukočiuoti tarp traukinių širdy ir žvaigždėtų  
skliautų...

Neverta laukti Juokdario tuščiuose  
troleibusuose, ieškoti pamestų pavasarių ir  
kolekcionuoti savaitės dienas. Paskutinis  
traukinys skaudžiai įsimeigė į patį saulėlydžio  
sprandą. Sprogo pasaulis. Rodos, gyvenau.

6 a t v e r i a

Kurti eilėraščius pradėjau nuo mažų dienų. Iš pradžių, be abejo, kampuoti posmai, paskui šlifuojasi, su nauja patirtimi atsiranda laisvė, keičiasi eilėraščių pobūdis, įvaizdžiai.

Septyniolikos metų būdama pradėjau kurti lietuviškai. Sėkmė aplankė ne iš karto; iš pradžių mokyklos konkursai, vėliau "Moksleivio" žurnalo puslapiai... Tik pavasarį, laimėjus Vilniaus miesto kūrybinį konkursą, patekau į Jaunųjų filologų sąrašą... Respublikinis konkursas vyko Utenoje. Miestelis pasitiko jaunus filologus draugiškai, šiltai.

Esu pradedančioji, todėl kritiškus žodžius apmaštau, stengiuosi pasimokyti. Išgirdau pastabas žmonių, kuriuos iki tol pažinojau tik iš vadovėlių puslapių: Elena Bukelienė, Valdemaras Kukuias, Liniauskas.

Bet konkursą vertinu ne dėl garbės. Buvo malonu pajusti nepaprastą dvasinę atmosferą B.Radzevičiaus tėviškėje, susipažinti su miesto kultūra, sužinoti apie kūryba.

Aišku, labai malonu, kai tampa laureate, bet šis vardas vienu metu nubrėžia liniją tavo gyvenime, ženklina kūrybinį etapą.

Pagaliau, nežinau, kaip pati įvertinčiau savo sėkmę: kūrybinės "gyslelės" apraiška ar nuolatinio darbo ir bendravimo su literatūros pasauliu pasėkmė?..

Džiugu, kai tave pastebi... Bet kas toliau?..

Ana Anisimova  
2002m., gegužė





## Ana Anisimova

\*  
naktį kai dangus pabyra centais  
ivynioju menų anklode  
verkiantį laumių vaiką  
karoliais rifų besaguose  
marškiniuose ritualiniai  
šokiai apsupa tavo riešą  
paversk slaptžodžiais  
mano atvirumą į juodos  
katės rūbelius kiek buvau  
pasišiuvus sandalų vaikams

\*  
mirusių kūnų  
-atkvėpis-  
rytą nesančiu vėju  
gatve pasitrauks  
- išpraustas į standartinį  
bloką intelektas - geležiniuose  
katafalkuose - lėlė su pilnu  
chromosomų rinkiniu  
ir siela visada paskutinė  
ir pirma nes ant stogo  
nutūpę vargonininkai  
-naujam gimimui įsakė groti---

\*  
nebandykit spręsti lygčių  
kurių nesutrumpinsi-  
alchemikai nebeteks  
delno gyvačių kelių  
ir šventvagiški eritrocitai  
apsuptų kiekvieną strėlę  
tik laštelių gravitacijos-  
-----  
mūsų švelnumas šitaip  
prarastų meksikietiškus prieskonius

\*  
virš plikų ražienų aštuoniakampis  
pakilo  
(tai vadinu pažįstamą aitvarą)  
į dvilypį kelią pagal dievą Brahmą  
žengia laiko smiltys -  
bet sulyti anapus lango kietai saugo  
miesto paslaptis imperijos atodrekiu  
parūdijo milžinas pastatytas ant  
rudens žegnojančių

\*  
nukryžiuotųjų maldos išoka  
į naktinukus kaip rankų  
isteriškos mišios gobelenų  
riterių procesija tų bepročių  
šermenys---

\*  
saugok mano atvaizdą  
-pakrikusių žiburių rytą-  
vienuolių neištartą iš  
kietai sučiauptų dvynių  
juodų ir niekad nesenstančių  
lūpų raganiškai neliestu  
ir atsisakusių saugoti---

\*  
sargas prie miesto vartų  
prisirinko serbentų nakčiai



## KODĖL SVARBŪS VALDOVŲ – TAUTOS RŪMAI?

*Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo  
komisijos konkursinis rašinys*

Pastaruoju metu daug tenka girdėti apie Valdovų rūmų atstatymą. Buvo įsteigtas Valdovų rūmų paramos fondas. Nepaisant to, kad Seimas pritarė Valdovų rūmų atkūrimui, tarp mūsų politikų vis tebekyla ginčai... Vieni teigia, kad Valdovų rūmai bus naudingi Lietuvos kultūrai, ekonomikai, visuomenei ir valstybei, kiti pasisako už tai, kad Valdovų rūmų atsatymas visų pirma yra Lietuvos įvaizdžio atkūrimas, gera finansinė investicija į turizmo verslą.

Neatmesdama pragmatiškų mūsų politikų pažiūrų, esu linkusi Valdovų rūmų atkūrimą vertinti kaip mūsų istorinių šaknų prisiminimą – tautos galybės, stiprybės ir nepriklausomybės įrodymą. Tenka prisiminti, kad Valdovų rūmai gaubė po savo stogu galingiausias ir įžymiausias Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valdovus. Nors istoriniai šaltiniai nedaug žinių paliko apie gotikinę Lietuvos valdovų rezidenciją, žinoma, kad čia gyveno Algirdas, gimė jo sūnūs. Vytautas Didysis čia statėsi rezidenciją ir rengėsi savo karūnacijos iškilėms. Vilniaus pilyje keletą metų gyveno Kazimieras Jogailaitis ir jo sūnus Lietuvos globėjas – Šv. Kazimieras.

Lietuvos Valdovų rūmai tapo besikeičiančių Europos architektūrinių stilių atvaizdas: iš pradžių sutvėrkė aštuonioliktą amžiaus Italijos renesanso spalvomis, vėliau buvo dekoruoti baroko stiliumi. Tuo metu čia buvo sukaupta didžiulė biblioteka, brangenybių kolekcija, vyko pirmieji operos spektakliai.

Valdovų rūmai tapo mūsų tautos kultūros židiniu, to didelio žmonių turto pradū, dėl kurio teko kovoti tiek daug metų, kuris taip negailestingai buvo trypiamas, degintas, ne vieną kartą parduotas priešui,

bet vis tiek nebuvo galutinai sunaikintas. Nepaisant to, kad Rusijos carui Aleksejui Romanovui pavyko smarkiai apiplėšti pilį, Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė ją atsiėmė. Vėliau suniokoti pilies griuvėsiai buvo perduoti, likusioji dalis tapo pirklio gyvenamuoju namu.

Nors dabar Valdovų rūmai sugriauti, laiko išdilti akmenys saugo amžiną šalies paslaptį, gyvenančią sustingusiose akmenų gyllose.

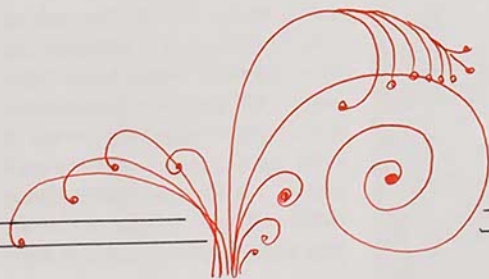
Su kuo bepalygintume mūsų Valdovų rūmų svarbumą: ar su graikiškais poliais, ar su tolimų šumerų pirmomis valstybėmis – valdovų rūmų reikšmė yra ypatinga. Be valdovo nėra valstybės, be valstybės negali susiformuoti tauta. Vadinasi, Valdovų rūmai yra mūsų šalies pradžia, mūsų tautos dvasios pradinis taškas, mūsų istorijos lopšys, kiekvieno lietuvių pradžia...

Epochų neaprėpiamos sienos skiria žlugusią etruskų civilizaciją, į amžiną bedugnę krito Atlantida ir Tarpupio civilizacijos. Sunki, dramatiška, bet kartu įspūdinga mūsų tautos istorija...

Kiek vargo teko mums iškęsti, kiek sunaikintų mūsų dvasinių tvirtovių teko atkurti, bet stiprus ryšys visada jungė lietuvių dvasią. Būtent šis dvasinis ryšys neleido mūsų vienybei iširti.

Manau, kad dabar, kai Lietuva pagaliau yra nepriklausoma šalis, o mūsų tauta suvereni, ypač svarbu prisiminti praeitį, prikelti iš žemės gilumų kažkada carinės Rusijos palaidotą Lietuvos galybės simbolį, įrodyti amžiną tautiškumo esmę. Juk svarbiausias tautiškumo kriterijus – pačių žmonių savimonė.

*Ana Anisimova,  
12 kl. moksleivė  
Vilniaus vidurinė mokykla  
„Lietuvių namai“*







Baigiantis Poezijos pavasariui skelbiama, kam savo prizą skiria Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas.

Prizas - viena savaitė nemokamo gyvenimo LRS kūrybos ir poilsio namuose "Urbo kalnas" Nidoje. Skiriant šį prizą atsižvelgiama į Poezijos pavasario renginių įvykius. Minėtas 2002 m. Poezijos pavasario prizas skirtas vertėjai, Vilniaus universiteto Slavų filologijos katedros slovenų kalbos ir literatūros dėstytojai Laimai Masytei.

Šiandien 38-asis tarptautinis poezijos festivalis Poezijos pavasaris jau tampa mūsų istorija. Istorija, suaušta iš daugelio mažų istorijų, iš poetų, klausytojų, skaitytojų, žurnalistų istorijų. Koks jis buvo iš tiesų, nė vienas iš mūsų negalės pasakyti nei šiandien, nei rytoj, tačiau norisi tikėti, kad jis paliks reikšmingų įspaudų atminty visų tų, kurie vienaip ar kitaip dalyvavo šioje šventėje.

Šiomet Poezijos pavasarį globojo ir dangaus, ir žemės dievai. Jautėme ir Apolono atlidų žvilgsnį, saulės šilumą ir pagrūmiantį pirštą, dosnus buvo ir Dionisas. Šiems dievams jau dėkojome savąja poezija, tačiau festivalis būtų neįsivaizduojamas ir be

žemiškųjų jėgų pagalbos. Tad norėčiau padėkoti visiems mūsų rėmėjams, kurie ir pinigais, ir savo energija prisidėjo prie festivalio kūrimo:

pagrindiniams rėmėjams - Kultūros ministerijai, Kultūros ir sporto rėmimo fondui, rėmėjams - Vilniaus miesto kultūros ir meno skyriui, Kauno, Alytaus, Birštono, Elektrėnų miestų, Kauno, Biržų, Lazdijų, Radviliškio, Rokiškio, Tauragės, Trakų, Telšių, Vilkaviškio rajonų savivaldybėms, kultūros ir švietimo skyriams, bibliotekoms, mokykloms, rajonų seniūnijoms, kultūros darbuotojams, Lenkijos lietuvių bendruomenei, Šiaurės Ministrų Tarybos informa-

cijos biurui, Britų Tarybai, Švedijos Karalystės ambasada, Lietuvos pramoninių konfederacijai, dienraščiui "Lietuvos rytas", Vilniaus universitetui, Rašytojų klubui, "Arkos" galerijai, "Vartų" galerijai, E.Kelmicko antikvariatui, Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklai, "Vagos" leidyklai, leidyklai "Alma littera", Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui, "Žuvėdros" leidyklai, Lietuvos avialinijoms, Utenos kultūros rūmams, AB "Švyturys-Utenos alus", AB "Žemaitijos pienas", "Operos" kavinei, UAB "Vilniaus In Ypour Pocket".

VALENTINAS SVENTICKAS

## BAIGIAMASIS VAKARAS

PAULINA ŽEMGULYTĖ



Geriausiu skaitovu šiemet pripažintas aktorius Rimantas Bagdzevičius  
*Algimanto Žižiūno nuotrauka*

38-asis Poezijos pavasaris, apkeliaęs Lietuvos kaimus ir miestus, pabuvojęs Lenkijos lietuviškoje žemėje, baigiamajam akordui sustojo, kaip jau įprasta, Vilniaus universiteto Sarbievijaus kiemelyje. Čia po Filologijos berželiu susėdę LRS pirmininkas Valentinas Sventickas ir poetė bei aktorė Birutė Marcinkevičiūtė dirigavo vakarui. Šįkart paskutinis susitikimas, manau, nenuvylė gausiai susirinkusių vilniečių. Maloniai nuteikė išradingos naujienos pagerbiant Poezijos pavasario laureatą, pavadintos menų sandraugos akcija. Laureatui Kaziu Bradūniui paskaičius savo kūrybos, jį fotografavo fotomenininkas ir poetas Ričardas Šileika, dailininkas Jonas Varnas piešė portretą, moksleivių

skaitovų konkurso nugalėtojas Jonas Versecas skaitė K.Bradūno eilėraštį "Švilpnė", fleitininkas Algirdas Vizgirda improvizavo šio eilėraščio tema, eilėraštį į anglų kalbą išvertė ir perskaitė Eglė Juodvalkė, Algimantas Baltakis skaitė savo ką tik sukurta parafrazę - paskyrimą laureatui. Iš visų šitų kūrinių bus sudarytas ir išleistas Kaziu Bradūniui skirtas bukletas.

Vilniaus vicemeras Vitas Matulis aktoriumi Rimantui Bagdzevičiui įteikė labiausiai per praėjusius metus poezijai nusipelnusio skaitovo apdovanojimą.

Už pasaulio poezijos vertimus į lietuvių kalbą apdovanotas Eugenijus Ališanka, o už lietuvių poezijos vertimus į anglų kalbą, t.y. knygą "Gyvas atodūsis", - Vyt Bakaitis (nors

jis į šių metų Poezijos pavasarį neatvyko).

Be Poezijos pavasario laureato, savo kūrybą skaitė šių metų Nacionalinės premijos laureatas Justinas Marcinkevičius, geriausia debutante "Poezijos pavasario" almanache pripažinta Diana Paklonskaitė, naktinių skaitymų prizininkė studentė Agnė Biliūnaitė, moksleivių skaitymų nugalėtoja Ana Anisimova, šiųmetinis Salomėjos Neries premijos laureatas Viktoras Rudžianskas, Zigmundo Gelės premijos laureatė Renata Radavičiūtė.

Daugiausia poezijos knygų nuo praeitų iki šių metų Poezijos pavasario - net 20 - išleido LRS leidykla.

Skaitė poeziją mūsiškiai, skaitė svečiai. Nors vakaras truko porą valandų, tačiau niekam nepailgo, klausytojai buvo atidūs iki paskutinių akordų, iki festivalio direktoriaus Eugenijaus Ališankos padėkos žodžių rėmėjams, iki Ramutės Skučaitės nuostabaus paigos eilėraščio.

# Dievų dosnumas

Trisdešimt aštuntajam „Poezijos pavasariui“ dievai – ir Apolonas, ir Dionisas, buvo dosnūs, – pasidžiaugė šįmetinio festivalio direktorius poetas ir vertėjas Eugenijus Ališanka. Sekmadienį, gegužės 26 d., Vilniaus universiteto Sarbievijaus kiemelyje į baigiamąjį vakarą susirinko mūsų numylėtiniai, pastarųjų dievų globoje ištvėrę beveik dvi savaites maratoną, bei poezijos mėgėjai. Senojo universiteto kiemelis tradiciškai demokratiškai sutalpino ir seną, ir jauną. Čia buvo pagerbtas šių metų „Poezijos pavasario“ laureatas Kazys Bradūnas, išleidęs 2 tomų „Sutelkinę“. Čia buvo priimtas ir svarus Justino Marcinkevičiaus žodis, ir Algimanto Baltakio žaismingas „paskyrimas“ laureatui, ir Antano A.Jonyno bliuzas, ir Anos Anisimovos, mokyklos „Lietuvių namai“ mokinės, šmaikštūs įsižiūrėjimai į kasdienybę. A.Anisimova yra šiųmetinė moksleivių poezijos konkurso nugalėtoja. Baigiamasis vakaras surinko beveik visus šventės laureatus – be jau mi-

nėtų, naktinių poezijos skaitymų „Eilėraščiai per naktį“ nugalėtoja pripažinta Agnė Biliūnaitė, studijuojanti VU orientalistiką. Prizas už poezijos vertimus atiteko E.Ališankai, geriausiu eseistu paskelbtas Sigitas Parulskis, tą popietę tarp kolegų nepasirodęs ir nepasimėjęs jam skirtu prizu. Pirmą kartą po universiteto skliautais savo eiles skaitė druskininkietė Diana Paklonskaitė, pripažinta geriausia šių metų debutante. Diana baigė S.Žuko meno mokyklą, dirbo koncertatore (aplinka įkvėpė eiluioti), dabar yra bedarbė. „Poezijos pavasaryje“ dievų malonės tikriausiai nenuvylė ir nuolatinio svečio – meksikiečio Gerardo Beltrano, ir vilniečio-amerikiečio Kerio Šono Kyso, ir vienos geriausių anglų poečių Paskal Petit, ir draugiškojo latvių poeto, Baltijos asamblėjos laureato Janio Rokpelnio, ir Lenkijos, Slovėnijos, Kroatijos, Ukrainos, Suomijos, Norvegijos poetų.

„Dialogo“ inf.



Eglė Juodvalkė, Kazys Bradūnas ir Justinas Marcinkevičius



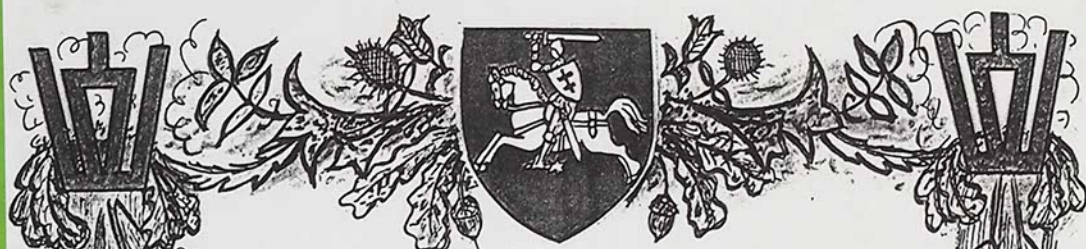
Antanas A.Jonynas ir Jurgis Kuncinas

Almos Vijekytės nuotraukos





# Moksleivių sėkmė dėlių jų mokytojams!



**TAUTOS FONDAS**  
**Lithuanian National Foundation, Inc.**  
351 Highland Boulevard  
Brooklyn, New York 11207  
U.S.A.

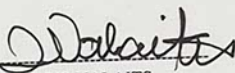
Tautos Fondas džiaugiasi jaunimu – Lietuvos ateitimi.

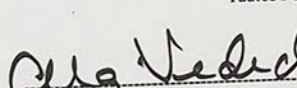
Už gerą mokymąsi ir neprikaištingą elgesį  
Tautos Fondo apdovanojamas paskatinamąja premija

Vilniaus m. "Lietuvių namai"  
abiturientas

**Robertas Ursache.**

Linkime siekti tik kilnių tikslų,  
puoselėti taurias vertybes ir  
dirbti atgimstančios Tėvynės gerovei.

  
JURGIS VALAITS  
Tautos Fondo tarybos pirmininkas

  
ALGIS VEDECKAS  
Tautos Fondo valdybos pirmininkas

NAPALEONAS K. KITKAUSKAS  
Tautos Fondo Lietuvos atstovybės pirmininkas

2002 m. birželis







LIETUVOS  
LENGVOSIOS  
ATLETIKOS  
FEDERACIJA

# Diplomas

අපරිච්ඡේදය

*Andrius Jęgorovas*  
laimėjęs Lietuvos kroso pirmenybėse  
jūnūčių amžiaus grupėje  
--- 1000m --- nuotolyje, rez. *6'04.4*---

ANTRAJA VIETA

2002 m. balandžio 27 d.  
Vilnius

Lietuvos LAF prezidentas



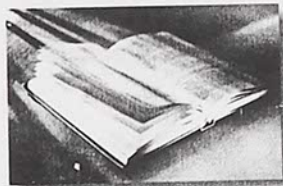
Vilniaus miesto savivaldybės švietimo skyriaus  
rusų (užsienio) kalbos metodinė taryba

apdovanoja

Vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ vyresniąją mokytoją

**VIDAŲ VILEITIENĘ**

paruošusią rusų (užsienio) kalbos olimpiados  
„Rusų kultūra Europos kultūros lobyne“  
laureatę (-ą)



2002  
VILNIUS



VILNIAUS Miesto  
RUSŲ UŽSIENIO KALBOS  
METODINĖS  
TARYBOS PIRMININKĖ  
L. TRAKŠKIENE

Ši laiškinė yra rašoma tik uždarant  
ir nusiųsiama adresu: Vilnius, 01-154-00



## DIPLOMAS

VILNIAUS SAVIVALDYBĖS  
ŠVIETIMO SKYRIUS  
APDOVANOJA

*Jeleną Dzindzeletą,*

„Lietuvių namai“ vidurinės mokyklos

11 klasės moksleivę,

Rusų (užsienio) kalbos olimpiados

„Rusų Kultūra Europos kultūros kontekste“

laureatę.

Vedėjas

*J. Skėstenis*

J. Skėstenis

2002



LIETUVOS RESPUBLIKOS  
ŠVIETIMO IR MOKŠLO  
MINISTERIJA

## II LAIPSNIO DIPLOMAS

Vilniaus vid. m. kl. „Lietuvių namai“, XII kl. moksleivėi

*Anai Anisimovai*

XIII LIETUVIŲ KALBOS OLIMPIADOS  
TAUTINIŲ MAŽUMŲ MOKYKLŲ, UŽSIENIO LIETUVIŠKŲ  
MOKYKLŲ IR VILNIAUS VIDURINĖS MOKYKLOS  
„LIETUVIŲ NAMAI“ MOKSLEIVIAMS DALYVEI



*Algirdas Monkevičius*  
ALGIŘDAS MONKEVIČIUS  
MINISTRAS

*Danutė Kolesnikova*  
DANUTĖ KOLĖSNIKOVA  
ORGANIZAVIMO  
KOMITETO  
PIRMININKĖ

*Romualdas Žemaitis*  
ROMUALDAS ŽEMAITIS  
VERTINIMO KOMISIJOS  
PIRMININKAS

Vilnius, 2002 m. kovo 24 d.



LIETUVOS RESPUBLIKOS  
ŠVIETIMO IR MOKŠLO  
MINISTERIJA

## I LAIPSNIO DIPLOMAS

Vilniaus vid. m. kl. „Lietuvių namai“, XII kl. moksleivėi

*Julijai Gulbinaitė*

XIII LIETUVIŲ KALBOS OLIMPIADOS  
TAUTINIŲ MAŽUMŲ MOKYKLŲ, UŽSIENIO LIETUVIŠKŲ  
MOKYKLŲ IR VILNIAUS VIDURINĖS MOKYKLOS  
„LIETUVIŲ NAMAI“ MOKSLEIVIAMS DALYVEI



*Algirdas Monkevičius*  
ALGIŘDAS MONKEVIČIUS  
MINISTRAS

*Danutė Kolesnikova*  
DANUTĖ KOLĖSNIKOVA  
ORGANIZAVIMO  
KOMITETO  
PIRMININKĖ

*Romualdas Žemaitis*  
ROMUALDAS ŽEMAITIS  
VERTINIMO KOMISIJOS  
PIRMININKAS

Vilnius, 2002 m. kovo 24 d.



VILNIAUS MIESTO ŠVIETIMO SKYRIUS



---

D I P L O M A S

VIDURINĖS MOKYKLOS

„Lietuvių namai” moksleivei

ANAI  
ANISIMOVAI,

Jaunųjų filologų konkurso laureatui (-ei).

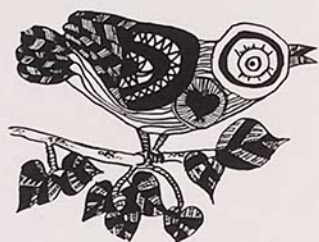
Vedėjas



Julius Skestenis







VILNIAUS MOKSLEIVIŲ  
JAUNŲJŲ FILOLOGŲ  
KONKURSAS

2002



PADĖKOS RAŠTAS

Miela(-as) *Jūlija Gulėnaitė*

džiaugiamės, kad dalyvavote  
Vilniaus miesto moksleivių  
jaunųjų filologų konkurse.

Vertinimo komisija

Rengėjai



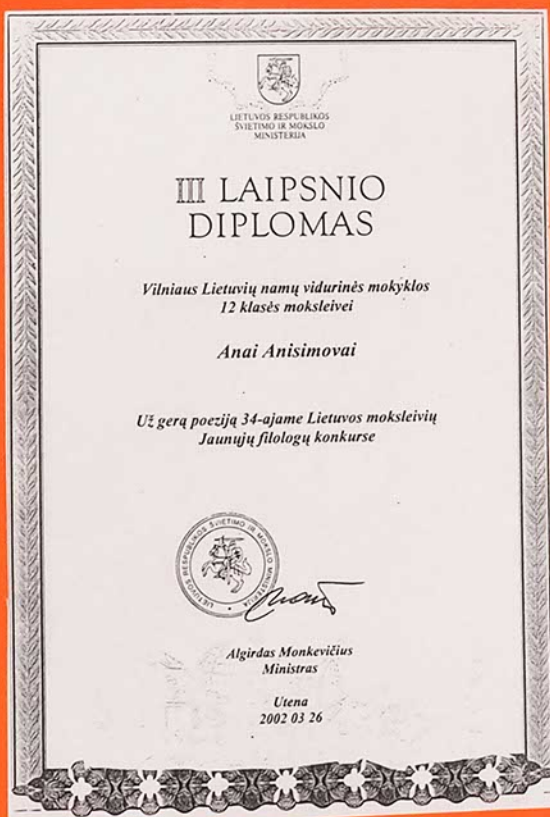
PADĖKOS RAŠTAS

Miela(-as) *Ana Anisimova*

džiaugiamės, kad dalyvavote  
Vilniaus miesto moksleivių  
jaunųjų filologų konkurse.

Vertinimo komisija

Rengėjai





1. 2000 - 2001 m. moksleivių literatūrinių kūrybos darbų nu-  
galėtojai

Pradinių klasių moksleivių grupėje:

A. Žochinas (I laipsnio diplomas)

J. Larkina (II laipsnio diplomas)

5-8 klasių moksleivių grupėje:

R. Žegorova (II laipsnio diplomas)

9-12 klasių moksleivių grupėje:

A. Anisimova (I laipsnio diplomas)

J. Gulbinovič (II laipsnio diplomas)

J. Lozinskaja (III laipsnio diplomas)

2. Apdovanoti Padėkos raštais už pateiktus kūrybos darbus baigiamajam konkurso turui:

V. Alionij, R. Janulevičiu, J. Černenko, S. Stavickaja,  
A. Vitkauskaitė, A. Zablockaitė, E. Knata, A. Parsėnoka

3. Pagyrimo raštu už labai gerą mokymąsi ir pavyz-  
dingą elgesį apdovanoti 8<sup>a</sup> klasės mokinę  
Anastasija Miniajeva

4. Pagyrimo raštu už labai gerą mokymąsi apdo-  
vanoti 9<sup>b</sup> klasės mokinę  
Julija Pauliukevičiūtė





LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616

Fax: (630) 257-1647

2001 m. rugpjūčio 9 d.

Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių Namai"  
p. Alfonsas Rudys, direktorius  
Dzūkų g. 43  
2030 Vilnius, Lietuva

Gerbiamas pone Rudy,

Kaip žinote, "Lietuvių Fondo Steigėjo dr. Antano Razmos vardo premija" specialios tam kvietos komisijas nebuvo paskirta "Lietuvių Namams". Premija atiteko Vasario 16 gimnazijai, Vokietijoje.

Lietuvių Fondo valdyba, giliai vertindama "Lietuvių Namų" darbą auklėjant ir šviečiant iš tremties grįžusį į Tėvynę jaunimą, ryžosi paremti "Lietuvių Namus" iš kitų turimų šaltinių.

Miami, Floridoje įsikūrus lietuvių klubas (Miami Lithuanian American Citizens Club, Inc.) aukojo stambias sumas Lietuvių Fondui, kad būtų remiamos klubo nariams brangios ir svarbios insitucijos/organizacijos bei labdaringa veikla. Klubas aukojo tam tikrą sumą, kuri turi būti išmokėta iš tremties grįžtančių lietuvių reikalams. Kadangi šis apibūdinimas atitinka "Lietuvių Namų" veiklą, Lietuvių Fondo valdyba nutarė paskirti 15,000 dolerių iš Miami lietuvių klubo aukotos sumos Jūsų veiklą paremti.

Rugsėjo 9 d. atvykstu į Vilnių ir norėčiau su Jumis susitikti ir įteikti Lietuvių Fondo paramos čekį. Turėsiu laisvo laiko rugsėjo 10 d. bei pirmą pusę rugsėjo 11-tos. Prašyčiau pranešti kada būtų Jums patogiausias laikas su manimi pasimatyti.

Jei norėtumėte susisiekti su Miami lietuvių klubu, prašom rašyti p. Algiui Šimkui, 9157 Carlyle Avenue, Surfside, FL 33154, USA.

Su pagarba,

Povilas Kilius  
Valdybos pirmininkas

Nuorašas p. Algiui Šimkui

“LIETUVIŲ NAMAI”  
GERBIAMI TREMTINIŲ VAIKAIČIŲ MOKYKLOS “LIETUVIŲ NAMAI” VILNIUJE RĖMĖJAI,

Štai ir vėl prabėgo dar vieneri mokslo metai. Daugelis mokinių išvyko vasaros atostogų pas giminaičius, kai kas pas tėvus, kurie gyvena arčiau Lietuvos, o abiturientai ir dešimtokai laiko egzamius. Šiomet labai ilga abiturientų egzaminų sesija – galutiniai egzaminų rezultatai bus žinomi tik tai liepos 10 d. Mokslo metai buvo nelengvi: kaip visada reikėjo spręsti daug ūkinių klausimų, daug įvairiausių iškylančių problemų.

Ačiū Jums, kad mums padeda. Be Jūsų paramos mes nebūtume galėję apmokėti už patalpų šildymą, elektrą ir kt. paslaugas. Mokyklos apšildymo sistema neekonomiška, o jai pertvarkyti reikia daug lėšų. Mes tikime, kad ateis diena, ir valdžios vyrai atsisuks veidu į "Lietuvių namus", skirs lėšų mokyklos atnaujinimui.

O per Lietuvą plaukia vasara... Kaip gaila, kad Jūs nematote – visur žalia, žydi gėlės, prie upių suokia lakštingalos, ežeruose maudosi kas gyvas, laukuose darbymetis. Važiuoji per kaimą ir galvoji, ko gi trūksta čia, vakarais. Ir prisimeni prieš daugelį metų gimtą sodžių. Prisimeni tuos laikus, kada kaime vakarais skambėdavo daina – ir linksma, ir liūdna. Skambėdavo... O dabar dainų negirdėti. Gal todėl, kad nelinksma, gal todėl, kad dainuoti nebemokame. Bet aš tikiu, kad ateis laikas, ir Lietuvos kaimuose vėl skambės dainos, ir lietuviams bus gera, gera...

Ačiū Jums už viską. Jūsų rūpesčių dėka mūsų mokyklos materialinė padėtis kasmet gerėja. Vėlionės a.a. Vandos Demikienės palikimas mums padeda sėkmingai spręsti ugdymo problemas. Nuoširdžiausi linkėjimai visiems mūsų rėmėjams, meilė ir pagarba visiems Jums. Geros sveikatos, gražios vasaros. Tepadeda Jums Aukščiausiasis.

A. Rudys,  
direktorius, Vilnius



s migration

Dėkojame  
rėmėjams



# *D*žiugu, kai mus pri- simena ir tolimoje Austra- lijoje



*Socialinės globos  
moterų draugija  
verda pietus Lie-  
tuvių namuose  
2001 m.  
(1 nuotr.)*

1.

*Aisvydas, Man-  
tas, Jurgita, Ra-  
mina ir Faustas  
Sodauskas  
(2 nuotr.)*



2.





2001/2002 m.m. tėvų prašymu buvusi tikybos mokytoja J. Rimkevičienė ruošė mokinius prie Pirmosios Komunijos.

1.

1 nuotr. Prie altoriaus priėmus Pirmąją Komuniją.

2 nuotr. Su kunigu J. Vacanecku Visų Šventųjų bažnyčioje, priėmus Šventąją Komuniją.



2.

# 1-oji Komunija

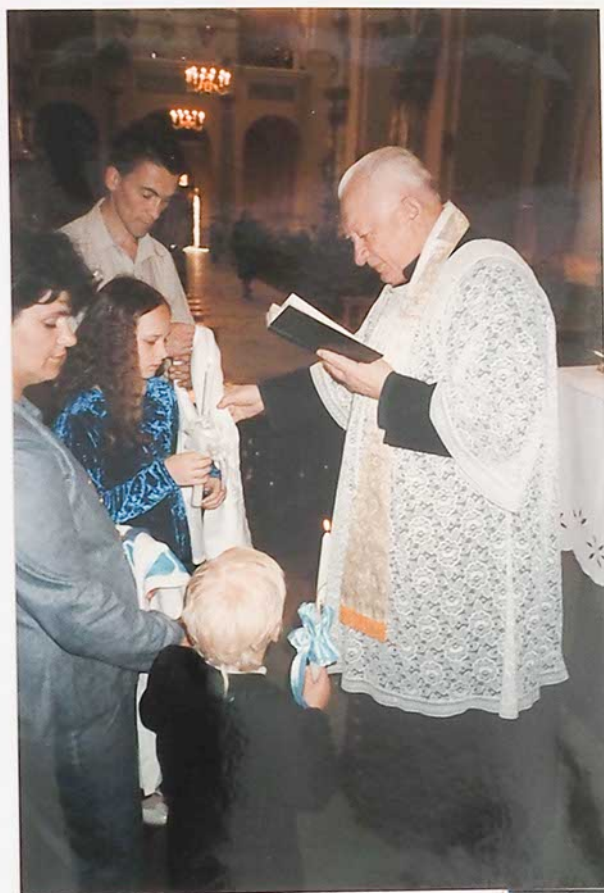


Su kunigu J. Vacanecku prie Visų Šventųjų Bažnyčios: (iš kairės - R. Žochina, O. Lichačlova, D. Meiparjan, D. Meškėnaitė, R. Dalinskaitė, V. Lisovskaja, R. Andreiukonis, S. Tumanovas, R. Lisovskij, A. Vorono.





4.



4 nuotr. Manfredas Pucys ir  
Daiva Pucyte 2002 05 18 d. pri-  
imant Krikšto Sakramenta.

5 nuotr. Rositos Zochinos  
Krikstas 2002 05 04 d.

5.

6 nuotr. Manfredas ir  
Daiva Puciai po Krikšto  
su kunigu J. Varanecku,  
tilybos mokytoja J. Rimke-  
viciene ir savo draugais  
2002 05 18 d.



6.



# „Ne veidu į Lietuvą, bet su Lietuva“

Tėvų bei židurių  
 2002-03-05

Š. m. vasario 17 d. kalbėdamas KLB Toronto apylinkės surengtame Nepriklausomybės šventės minėjime Anapilyje, Missisgaugoje, PLB atstovas Lietuvoje GABRIELIUS ŽEMKALNIS papasakojo apie kelią į Vasario 16-ąją, tą dieną pradėtus žingsnius ir jų pasekmę lietuviams kilusius įpareigojimus. Jis citavo Vytauto Landsbergio knygą *Jono Basanavičiaus politika*, kurioje surinkti Vasario 16-tosios signataro Petro Klimo atsiminimai. Čia pateikiama jo kalbos santrauka.

Į nepriklausomybę Lietuvą atvedė Jonas Basanavičius, niekada savęs nevadinęs politiku. Lietuva buvo užgožta, paniekinta, nutautinama. Pradėjo jis 1874 metais, kada būdamas 23 metų išleido elementorių *Dėl Lietuvos kaimo mergaičių*. Šis pirmasis jo darbas, kuriame skatinamas mergaičių raštingumas, buvo Vargo mokyklos pradžia.

Lietuviai pradėjo įsisauginti J. Basanavičiaus teigimą, jog „kalbai išnykus, nebus Lietuvos, nebus lietuvių“ ir jo *Aušroje* (1883 m.) paskelbtą tautos norą naudotis lygiavertėmis teisėmis, kaip ir kaimynai. Vincas Kudirka ir kiti susipratę lietuviai pradėjo eiti Basanavičiaus programos keliu – tėvynės laisvės, meilės tautai, žemei ir savo kalbai. Susiorganizavę demokratą varpininkai paskelbė, jog jų idealas – laisva ir nepriklausoma Lietuva, išvaduota iš svetimų ir savų prispaudėjų.

Basanavičius, užsienyje veikęs 25 metus, grįžo į Lietuvą 1905 m., pradėjo organizuoti Didįjį Vilniaus seimą. Jame dalyvavo apie 2000 atstovų, kurie rezoliucijoje pareikalavo Lietuvai autonomijos. Iš seimo sugrįžę atstovai ragino gyventojus elgtis pagal seime nutartus principus, daug kur buvo panaikinta rusų administracija. Rusija užgožė autonomijos viltis, bet seimo dvasia neužgeso.

## Nepriklausomybės artėjimas

Vokiečių okupacijos – Pirmojo pasaulinio karo metu, Lie-

tuvos veikėjai gavo leidimą ir sušaukė Vilniuje lietuvių konferenciją 1917 m. rugsėjo mėnesį. Pirmininkaujant J. Basanavičiui, išrinko Tautos tarybą, kuri vėliau tapo Lietuvos taryba, pradėjo spręsti reikalus Lietuvos vardu. Tų metų lapkričio mėnesį Vokietijos kancleris pripažino Lietuvos gyventojų apsisprendimo teisę. Taryboje buvo 20 įvairių partijų atstovai. Sudarytas prezidiumas su pirmininku Antanu Smetona. Po įvairių nesutarimų, ypač dėl pirmininkavimo, vasario 16 d. Tarybos nariai nusprendė paskelbti Lietuvos nepriklausomybę Vokietijai, Rusijai ir kitoms valstybėms. Nepriklausomybės skelbimo aktas apibūdintas kaip bendras „visiems lietuviams, kokių pažiūrų jie bebūtų, jei tik nenutolę nuo savo tėvynės, ir kurie brangina tėvų ir protėvių palikimą, trokšdami savitos laisvės“.

Pirmieji Tarybos darbai buvo ir praktiški, ir principiniai – teko spręsti įvairius reikalus, nuo kėdžių ir rašomų stalų pirkimo iki Rusijoje gyvenusių lietuvių sugražinimo, nuo leidinių įsigijimo iki teritorinių klausimų. Protokoluose surašyti visokiausi nutarimai, kurie panašūs kai kuriais atžvilgiais į sprendimus, kuriuos darė Aukščiausioji taryba prieš 12 metų.

Vokietijos kapituliacijos dieną, 1918 m. lapkričio 11, Taryba patvirtino pirmąją Lietuvos vyriausybę, kurios pirmas viešas posėdis įvyko lapkričio 14. Nuo tos dienos valstybės reikalai buvo tvarkomi ministerių kabineto.

## Vasario 16-tosios įpareigojimai

Valstybės atstatymui po vasario 16-tosios lietuvių išsivijios įnašas buvo itin žymus. Iš caro armijos sugrįžę lietuviai kariškiai sukūrė Lietuvos kariuomenę, kiti grįžę svetur uždirbtais pinigais pirkė žemę ir kūrė ūkius. Kūrėsi ir naujoji Lietuvos inteligentija, supratusi mokslo reikšmę. Išsivija Amerikoje siuntė stambią finansinę paramą.



GABRIELIUS ŽEMKALNIS  
Nuotr. K. Baliūnaitės

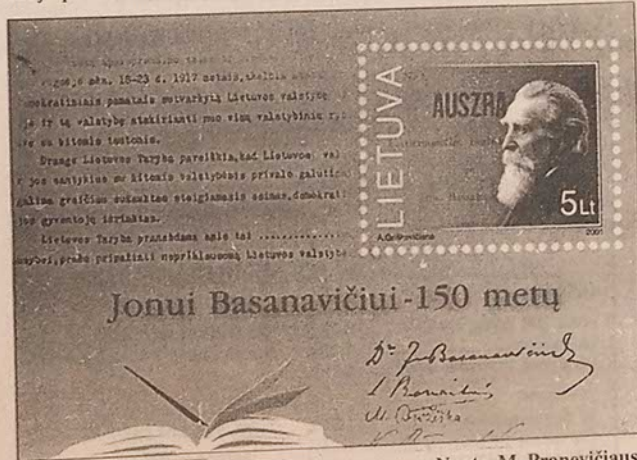
1990 m. kovo 11-tąją atstacius nepriklausomybę, išsivija buvo stipresnė ir intelektualiai, ir materialiai, nepaprastai reikalinga. Tačiau dėl įvairių priežasčių daug mažiau išsivijų sugrįžo į Lietuvą.

Būtina grįžti į tėvynę, nebūtinai fiziškai – bet darbais, kūryba, patirtimi, švietimu, materialine parama. Išsivijios veikla turi būti neatsiejama nuo Lietuvos, negalima veikti vien sau. Reikia pasirinkti – būti neišvengiamo išnykimo kelyje, ar būti Lietuvoje. O ta Lietuva gali būti ir Kanadoje, ir Amerikoje, ir Australijoje, ir – tai svarbiausia – kiekviename lietuvyje.

Tremtiniai grįžta į Lietuvą siųsdami savo vaikaičius mokyti „Lietuvių namuose“ Vilniuje. Vakarų išsivija irgi gali siųsti vaikus ir vaikaičius į stovyklas, ekskursijas. Norisi tikėtis, kad naujai išvykę į Vakarus sugrįš į Lietuvą užsidirbę pinigų, įgavę naujos darbo patirties, įsigiję profesijas.

Kanada pavyzdinčiai padėjo Lietuvai sutelkdama lėšas ambasados pastatui Briuselyje. Du dabartiniai projektai, kuriems reikalinga parama, yra Lietuvos genocido centro leidžiama Lietuvos pokario rezistencijos istorija ir Lietuvos archyvų departamento rengiamas partizanų kovų dokumentų ir nuotraukų albumas.

Vasario 16-toji mus įpareigoja, kaip įpareigojo Kovo vienuoliktosios signatarus – atstatyti nepriklausomą Lietuvą, toliau ją kurti. Jeigu tas įpareigojimas tikrai taps mūsų kasdienio gyvenimo neatskiriama dalimi, jeigu mes mąstysime kaip Jonas Basanavičius, galėsime kartoti jo žodžius: „Kada mes jau in dulkes pavirsim, jei per mūsų darbus Lietuvos dvasia atsikvošės ir lietuvių kalba bus tvirta pastojus, tada mums ir kapuose bus lengviau, smagiau ilsėtis“.



Dabartinės Lietuvos pašto ženklas

Nuotr. M. Pranevičiaus



# Moksleivių Taryba

2001 - 2002 m. m. į moksleivių tarybą buvo išrinkti šie moksleiviai:

1. Viktorija Jocytė, 12 kl.
2. Valerijus Tutyninas, 12 kl.
3. Viktoras Vovčiuk, 12 kl.
4. Rima Ščerbinina, 12 kl.
5. Jegoras Šerėnas, 11 kl.
6. Jevgenijus Zūrinas, 11 kl.
7. Jelena Tutynina, 10 kl.
8. Regina Jegorova, 9 kl.
9. Artomas Kojušėvas, 9 kl.
10. Gintautas Rožė, 8 kl.
11. Aukse Vitkauskaitė, 7 kl.
12. Kristina Milkintytė, 7 kl.
13. Kristina Daugnoraitė, 6 kl.

Moksleivių tarybos pirmininke buvo išrinkta Viktorija Jocytė.

Taryba sudarė veiklos programą, numatė pagrindinius renginius: Mokytojo dienos šventę, talentų vakarą, Valentino diskoteką bei kitus, kuriuos jie organizuos ir praves per mokslo metus.





Direktoriaus pavaduotojas ugdymui  
 A. Bališys skaito išalyką dėl abiturientų  
 leidimo laikyti egzaminus

Abiturientus sveikina pradinukai



# Paskutinis skambutis



2002 m. abiturientai po paskutinio skambučio

## Paliekant mokyklą

Svyra rasotos alyvų lėkės,  
 Mes ieškom laimės jų žieduose.  
 Varpelio aidas mums tepasakė,  
 Kad tenka skirtis su šia klase.  
 Ieškosim laimės ne žiedo burtuos,  
 Ieškosim laimės skrydžiunos lemties.  
 Pavargę sauksim: „Vaikyste, kur tu?“  
 Kas tada ranką mums beisties.





IV klasės mokinukai su mokytoja St. Rožiene ir direktoriumi A. Rudzium

# Mokslų metų pabaigos šventė



Tarptinkų mažumų ir išeivijos departamentu generalinis direktorius A. Petrauskas.

Pagyrimo raštas 9'kl. mokiniai J. Pauliukevičiūtei





Mes pavasari vasarą  
minim,  
mes pavasariui šokam,  
mes į vėją, su vėjais į sau-  
lę skrendam,  
mes žiedų pasiilgę

ir žalio gyvybės ir medžių  
jaukumo,  
per nuskaidrintas debesų  
piėvas  
rasotas lekiam ...  
Mes uždaram mokyklos  
duris,



kur pasilieka rugsėjis,  
panūrelis sausis,  
kur slepiasi pražydęs  
gegužis ...  
mes paliekam, bet  
grįšim

išsisiuntę ir gražūs,  
išsidūkę su vėjais,  
ežerais, jūtos smėliu.  
Pasibuve su vasara,  
mes sugrįšim rugsė-  
jį.







# oji abiturientu laida

1. Edgaras Belinskis - 12 R
2. Radmilas Budrikis - 12 R
3. Viktorija Jociyte - 12 R
4. Semion Koliadenko - 12 R
5. Aleksandras Kolodinskas - 12 R
6. Michail Kozlov - 12 R
7. Julija Lozinskaja - 12 R
8. Vitalij Matutis - 12 R
9. Sergejus Pelio - 12 R
10. Vytautas Petrauskas - 12 R
11. Ana Poškute - 12 R
12. Jerzy Sokolovski - 12 R
13. Valerijus Tutyninas - 12 R
14. Robertas Ursache - 12 R
15. Viktoras Voyciuk - 12 R





1. Nina Alionytė - 12 H
2. Ana Anisimova - 12 H
3. Violetta Auruszkiewicz - 12 H
4. Rita Butvišio - 12 H
5. Lindmīša Ciplijauskaitė - 12 H
6. Vladislav Grinis - 12 H
7. Julija Gulbinovič - 12 H
8. Danguola Jankovska - 12 H
9. Lola Koltabajeva - 12 H
10. Eduard Mataitis - 12 H
11. Julija Papakulytė - 12 H
12. Elvyra Raidytė - 12 H
13. Viktorija Savatenkova - 12 H
14. Rima Šerbinina - 12 H
15. Regina Valantinavičiūtė - 12 H



# „LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ DAKTARŲ IR KITŲ KOMITETO NARIŲ KELIONĖ

„Draugas“ 2002.04.06

BIRUTĖ JASAITIENĖ

Amerikos medicininio personalo grupė jau keli metai apsisistoja „Naručio“ viešbutyje Pilies gatvėje. Čia labai patogiu, viskas čia pat arti. Išėini iš viešbučio — priešais Šv. Jono bažnyčia, toliau mūsų gražioji katedra, čia pat Vilniaus universitetas, Prezidentūra, Šv. Onos bažnyčia, Šv. Mikalojaus bažnyčia, paeini truputį — Didžioji gatvė, Rotušė, Šv. Kazimiero bažnyčia, Aušros Vartai. Nežinau, kaip kituose viešbučiuose, bet „Naručio“ viešbučio svečių aptarnavimas dažnai pralenkia Amerikos viešbučių aptarnavimą.

Mums viešinti Vilniuje, prasidėjo Kaziuko mugė. Daug dalykų vyksta Pilies gatvėje. Jau ketvirtadienį pradėjo statyti įvairias būdeles, vežti prekes. Šeštadienis mūsų išvažiavimo diena. Išėini pro viešbučio duris, ir esi Kaziuko mugėje. O kiek čia gražių dalykų, kiek čia meno — mūsų lietuviai labai išradingi ir meniškos sielos žmonės. Norėtum viską nupirkti ir parvežti į Ameriką parodyti, bet kaip, kai lagaminai pilni dovanų, kad net uždaryti juos sunku ir nuo žemės atkelti negali.

Vieną priešpiečių, lydimi Tremtinių Grįžimo fondo pirmininko Vytauto Činausko, aplankome Lietuvos namus. Tai tremtinių anūkų gimnazija. Čia mokosi išblaškytų po svetimus kraštus tremtinių palikuonys. Gimnazijoje mokosi 250 mokinių, o sako, kad dar 1,500 jų laukia patekti į šią mokyklą. Mokykla įkurta 1990 metais balandžio mėn. Švenčiant mokyklos dešimmetį 2000 metais, išleistas nedidelis leidinėlis, pavadintas „Prie ištakų“, redaguotas Stasio Vyšniausko, kuriame aprašomi šios mokyklos darbai ir rūpesčiai per dešimt metų. Mokyklos direktorius Alfonsas Rudys su didele meile pasakoja apie mokyklą, savo rūpesčius, mokinius, vedžioja po

klases, supažindina su mokiniais, mokytojais. Aprodo mokinių darbus. Jis gimnazijos direktorius, lyg tėvas pažįsta kiekvieną mokinį, rūpinasi jais. Mokiniai suvažiuavę iš visur, iš plataus Sibiro vietovių. Atvažiuoja čia rudenį, nemokėdami lietuvių kalbos, o per Kūčias jau kalba lietuviškai. Mokiniai, jei turi giminių, gyvena pas juos, jei ne, tai gyvena gimnazijos bendrabutyje. Mokiniai, baigę šią mokyklą, vieni grįžta pas tėvus, kiti palieka Lietuvoje toliau mokytis.

Kiekvieną kartą, kai esame Lietuvoje, rūpinamės Lietuvos vaikų padėtimi ir jų įvaikinimo Amerikos lietuviams reikalais. Ir dabar buvo susitikta, diskutuota Lietuvos vaikų įvaikinimo klausimais įvaikinimo tarnyboje su P. Žentelyte.

Regina Švobienė, Kaimo vaikų fondo pirmininkė, Spaudos rūmuose, „Valstiečių laikraščio“ patalpose sušaukė įvairių Lietuvos reikalais besirūpinančių asmenų, susitikimą. Čia dalyvavo apie 30 įvairių organizacijų, spaudos Seimo, vaikų šeimų atstovai. Dalyvaujančių tarpe buvo ir savo rūpesčiais dalinosi Vilniaus Apskritis sutrikusio vystymosi kūdikių namų direktorė Petronėlė Valatkevičienė, Seimo narė, LR Seimo ir Švietimo ir vaiko komisijos pirmininkės pavaduotoja Janė Narvilienė, dr. Laima Makutėnaitė, Lietuvos Katalikų moterų vaikų namų direktorė, įvairūs kiti pareigūnai. Bendras rūpestis ir bendra tema buvo vaikų padėtis Lietuvoje šiandieną.

Vaikų įvaikinimo reikalų teko posėdžiauti LR Seime su LR Seimo Šeimos ir vaiko komisijos narėmis. Tarp kitų čia dalyvavo Rima Pumputienė, Seimo pirmininko sekretoriato vadovė Jolanta Paulauskienė, Seimo narė Janė Narvilienė, Angelė Zelenauskienė, Seimo patarėja ir kiti.





**2001-2002-ųjų m.m.**  
**„Lietuvių namų“ pedagogų kolektyvas**

Mokyklos direktorius A.Rudys, mokytojas metodininkas (dėsto lietuvių kalbą);  
Direktoriaus pavaduotojas A. Bakšys, mokytojas metodininkas (dėsto kūno kultūra);  
Direktoriaus pavaduotoja A. Visockytė, vyr. Mokytoja (dėsto chemija);  
Direktoriaus pavaduotojas V. Liutkus (moko darbu);  
S.Balvočius, vyr. mokytojas (dėsto fiziką, braižybą);  
D.Kviklienė, vyr. mokytoja (dėsto lietuvių kalbą);  
Z.Plepienė, mokytoja metodininkė (dėsto lietuvių kalbą);  
N.Vyšniauskienė, vyr.mokytoja (dėstė lietuvių kalbą);  
K. Usorytė, mokytoja (dėsto lietuvių kalbą);  
V. Zubrickaitė, vyr. mokytoja (dėsto lietuvių kalbą);  
E. Liubertaitė, vyr. mokytoja (dėsto lietuvių kalbą);  
D.Petrauskaitė, mokytoja (dėstė lotynų tikybą);  
K.Tolvaišaitė, mokytoja (dėsto tikybą);  
E.Rimkutė, mokytoja (dėstė etiką, istoriją, pilietinį valstybės pažinimą);  
V.Barkauskienė, mokytoja, auklėtoja (dėsto rusų kalbą);  
V.Vileitienė, vyr.mokytoja (dėsto rusų kalbą);  
Ž.Šimelevičienė, mokytoja metodininkė (dėsto daile);  
vyr. mokytoja (dėsto vokiečių klaba);  
L. Zabulytė, mokytoja (dėsto vokiečių kalbą);  
I. Malinauskienė, vyr. mokytoja (dėsto anglų kalbą);  
R. Šlapkauskaitė, mokytoja (dėstė anglų kalbą);  
E. Paulauskaitė, mokytoja (dėstė anglų kalbą);  
I. Kupčinskienė, mokytoja metodininkė (dėsto matematiką);  
A. Palkevič, vyr. mokytoja (dėsto matematiką);  
A. Nazarovaitė, vyr. mokytoja (dėsto matematiką ir informatiką);  
L. Meškauskienė, vyr.mokytoja (dėsto geografiją);  
V. Švėgžda, vyr. mokytojas (dėsto istoriją ir pilietinį valstybės pažinimą);  
V.Švager, vyr. mokytojas (dėsto biologiją);  
L.Vitkaitienė, vyr. mokytoja (dėsto chemiją);  
R.Vinciūnas, vyr. mokytojas (dėsto kūno kultūra);  
R. Juonienė, mokytoja (dėstė kūno kultūra);  
E. Juozėnienė, vyr. mokytoja (dėsto technologijas);  
V.Žeimys, vyr. mokytojas (dėsto muziką);  
A.Gecevičienė, vyr. mokytoja (dėstė etiką prad. klasėse);  
S. Rožienė, pradinių klasių vyr. mokytoja;  
A.R. Stružienė, pradinių klasių vyr. mokytoja;  
D. Stasiūnienė, pradinių klasių vyr. mokytoja;  
V. Vištorskaja, vyr. auklėtoja;  
L. Raišelytė, vyr. auklėtoja;  
Z. Damauskienė, vyr. auklėtoja;  
J. Urbanavičienė, vyr. auklėtoja;  
L. Kalibatienė, vyr. auklėtoja;  
K. Vaitkienė, auklėtoja;  
N. Stripinienė, auklėtoja;







# Mokyklos pedagogų metodiniai biureliai

## 1. Auklėtojų

(vadovė - vyr. auklėtoja A. Raišelytė)  
- klasių auklėtojos.

## 2. Gamtos ir tikslųjų mokslų

(vadovė - mokytoja metodininkė J. Kupčinskienė)  
- biologijos, chemijos, fizikos, informa-  
tikos, kūno kultūros, matematikos mokytojai.

## 3. Humanitarinių ir socia- linių mokslų

(vadovė - vyr. mokytoja V. Vileitienė)  
- dailės, geografijos, istorijos, mu-  
zikos, darbų, užsienio kalbų, tikybos, etikos  
mokytojai.

## 4. Lietuvių kalbos

(vadovė - mokytoja metodininkė Z. Plepienė)  
- lietuvių kalbos mokytojai

## 5. Pradinio mokymo

(vadovė - vyr. mokytoja A. Gecevičienė)  
- pradinų klasių mokytojos





## THEY ALL SPEAK THE SAME LANGUAGE

Children come from all over the world to learn about their family's roots and culture

JOLANTA PAŠKEVIČIENĖ

Those who learn Lithuanian say that it has to be one of the most difficult languages. Children at one of Vilnius' boarding schools say the same; but only for a few months.

Unlike other schools, when the teacher calls the register very few Lithuanian names can be heard. However, all 250 children there have one thing in common: their Lithuanian roots.

The Lithuanian House is the country's only school for the descendants of Lithuanians scattered all over the world, where they study not only the language, but also customs and traditions.

### DEPORTEES AND VOLUNTARY EXILES

Since 1990, when it was established, the school has received children from 24 countries. Some come for a year or two; others plan to stay.

Most of the children, whose

ages range from seven to 18, board. About 80 per cent of them come from Russia and other republics of the former USSR. Almost all come from mixed families. Many are the grandchildren and great-grandchildren of political prisoners and deportees who were exiled during the Soviet occupation. The parents of others went to work or study in Russia, married, and stayed there.

Under new laws in independent Lithuania, the families of former political prisoners and deportees are entitled to accommodation. While they remain on a waiting list, they stay in a temporary home in a suburb of Vilnius. Usually they get a small room to live in for several years.

There are also some whose grandparents emigrated to the West, to flee from the Soviets. Every Lithuanian community abroad has its own Sunday school.

In Hüttenfeld, Germany, the

Vasario 16 Gymnasium, the only one of its kind, has been running for over 50 years. But only during the 1990s have all those who wanted to be able to return and study here.

Depending upon their circumstances, children can enrol in the school whenever they can, even in the middle of the school year. Often they do not speak or understand Lithuanian, and they are taught individually.

### THE BEGINNING IS ALWAYS DIFFICULT

If the principal, Alfonsas Rudys, is not in his study during lessons it means he is teaching Lithuanian to a group of newcomers of different ages who cannot join the others in normal classes. Every child is taught according to a special programme, until he catches up with his peers, but they attend classes together on other subjects. There they use bilingual Lithuanian-Russian and Russian-

### MANY CHILDREN IN THE SENIOR CLASSES COME HERE OUT OF CURIOSITY, TO LEARN MORE ABOUT THE COUNTRY OF THEIR GRANDFATHERS

Lithuanian specialised dictionaries. These were compiled by the teachers themselves ten years ago, and are still being updated.

If at the end of a lesson they feel that they still do not understand something, they can enlist the teacher's help after classes to explain everything in Russian (all the teaching staff speak it).

Regina, a 12-year-old girl from Kazakhstan, arrived several months ago and was ill for a long time. She still speaks Lithuanian with difficulty. It takes her 15 minutes to read a very simple text. With the principal's help, she articulates every syllable slowly and carefully.

"Lithuanian seems an impossible language," she says in Russian. "But my friends told me they too found it difficult at the beginning. They have learned it, so I will too!"

Arina, also 12, attends the beginner's group too. As her mother is Lithuanian, she speaks

the language fluently, but she still has to learn to write it.

Last November they arrived from Siberia. Their family still lives in one room in the temporary home. She takes a bus from the remote Vilnius suburb every morning, and has to leave one hour earlier to get to school on time; but she prefers living with her parents.

Vesta, 11, boards. She speaks fluently, but with a soft accent; her father is Moldovan. She says she will go to the school for a year or two to learn good Lithuanian, and will then move to Kaunas where her parents have bought a flat.

### MOTHER AND TEACHER

"Sometimes our colleagues laugh at us because we look after our little charges just like hens look after their chicks," says Aldona Gecevičienė, who has been teaching at the school ever since it opened.

Over 50 pupils, from the first

Several years ago, she and her grandmother returned to Lithuania from Krasnoyarsk. While her grandmother now lives in the temporary home, waiting for her own flat, Olesia lives at the boarding school. She sees her parents only once a year, at the most, because they cannot afford the cost of the journey.

"I always look forward to my grandmother's visits at the weekend." Her ultimate dream is to get a three-room flat, so they will all be together.

"I think that children who don't see their parents for a long time lose contact with them, which is very bad for both sides. Nobody can replace the parents," Gecevičienė says.

### FEELINGS ON PAPER

Inside, the house looks like an art school: drawings, paper patterns, embroidery and knitting, and all sorts of miniatures on the walls. There are

Alfonsas Rudys in a language class, with Regina (standing) and Vesta

Živilija Šimelevičienė treats every pupil as an individual



patterns made from tracing paper on the windowpanes. A separate room holds award-winning handicrafts.

All of these were created under the guidance of Živilija Šimelevičienė, the art and German language teacher, who has worked here for 12 years. She also heads the arts circle.

Most of her pupils who came from Russia stopped art classes in the sixth or seventh form, while in Lithuanian schools art

is taught throughout secondary school. On arriving here they have to take up a brush, a pen and plasticine again.

"Children will be children everywhere," Šimelevičienė says. "All of them are individuals, we just help them develop."

"My twelfth-form pupils surprised me. They used to be just ordinary children. This year, their final year at school, they have to get ready for exams; they have mounted several exhibi-

tions. Their creativity is just amazing."

Though the school has a shoe-string budget, the principal always allocates funds for the children's creative needs, from music and dance clubs to sports and folklore.

As the school cannot afford very expensive materials, the art teacher encourages the children to use whatever they find for their creative work.

"Creativity is the best way for



children to express their feelings. They express themselves in their drawings. Our children have to pour out their hearts more than others.

"Some time ago there were four children from a family from the Caucasus. Whatever they drew there were mountains everywhere. But when their father was killed in the mountains, the motif disappeared from their drawings."

#### BUILT AND REBUILT

The school itself has a moving history, though luckily with a happy ending. Its two bleak factory-like buildings were con-

**“MOST OF OUR PUPILS HAVE AN AIM IN LIFE, AND THIS MAKES THEM DETERMINED.”**

structed in the early Sixties, when Soviet ideology had long taken root. For over 20 years it served as a boarding school for orphans and children from dysfunctional families.

Later, it was a paramilitary school for boys who went on to study at military schools in Russia. When school reform started in the early Nineties, several of the old teaching staff had to fight for their idea to establish a school for the children of returning families. Before they left, the former proprietors of the building broke or destroyed everything they could.

Alfonas Rudys, who had headed the school before for many years and was later sacked by the army, was appointed principal again.

In 1990, the first year of independence, however, the school bell was silent on 1 September. The school year started a month later, as the builders and the new teaching staff had not managed to renovate the vandalised classrooms and dormitories.

That year there were 61 Russian-speaking pupils of different ages, most of them from Russia.

"The first year was a very difficult year," Rudys recalls. "Children kept arriving up to Christmas. We had to work out new teaching methods, as they spoke no Lithuanian. We had to put them up, money was scarce, and problems abundant."

#### AN ORDINARY MIRACLE

The principal, his three deputies and most of the teachers have worked here since the first day. "Our teachers leave the school only when they retire," Rudys smiles.

The staff now consists of over 30 teachers, and another eight staff who live with the children in the dormitories.

Zina Plepienė has taught the Lithuanian language for four decades now. She was one of the three who helped establish the school.

"I've experienced a lot over my career," Plepienė says. "Work has never been so hard and so exciting as it is here. Unlike the other teachers, we see the results of our work very quickly. Children who originally came without even being able to say hello in Lithuanian, a few years later can write good compositions and even poetry. We've got used to it now and it seems normal, but during the first years we felt high, it was like a miracle."

She says that many children in the senior classes come here out of curiosity, to learn more about the country of their grandfathers and great grandfathers. They want to discover their roots.

Vilius, from St Petersburg, who will leave this spring, was preceded by his older brother, now a cadet at the Military Academy in Vilnius.

Vilius has written a study about his ancestors, which is kept in the school museum. The last sentence reads: "When I grow up and have a son, he will bear our old Lithuanian surname of Milkintis, of which I'm very proud."

All the 13 pupils in the twelfth form plan to stay in Lithuania for further study. Only two of them spoke Lithuanian when they came: Simonas from Estonia and Jūratė from Poland.

Kostas says that he will return to the Kaliningrad region when he graduates from the Pedagogical University; the Lithuanian community there needs teachers.

#### LIFE STORIES

"We don't idealise our children, sometimes they're lazy and naughty," says Aloyzas Bakšys, one of the deputy directors. "But I know for sure that most of them have an aim in life, and this makes them determined."

He still remembers one boy from America, who was very lively and liked to play clever tricks. Some years later he heard many nice things about him from



Arina (left) started at the school last year, while Jūratė (right) and Simonas will leave this spring



to the fourth forms, are taught in a separate annex. Besides the four teachers for each form, there are two others who look after the children after school.

There are 11 third-formers in Gecevičienė's class, all of them from Russia or former Soviet republics - Ukraine, Belarus or Moldova.

Most of them arrive with no Lithuanian at all, just a few words, such as *labas* (hi), *atėiu* (thanks) and *viso gero* (good-

bye). Several months later they are usually able to understand what a text is about.

"When there are only ten children in the classroom, it is much easier to work with them. I check their exercise books every day. There is enough time to talk with them all. If they have problems, I work with them after school."

"It's easy for most of the children to learn the language; our method is very effective. The book of tales written by our chil-

dren that you can find in our museum is proof of that."

Anna, nine, a third-former from Ukraine, arrived two years ago. At that time she knew only four simple Lithuanian words. Today she writes with almost no mistakes, in her fine copperplate.

Her teacher says that Anna will be able to attend an ordinary school soon, especially since her parents already have a flat in Vilnius. Most of the children,

however, want to stay at the school as long as possible.

"They often call me Mother," says Gecevičienė. "And that's how we feel towards them. We're something between mothers and teachers. I think our children are more open than in city schools. Maybe because we are all very close."

The life story of ten-year-old Olesia is very similar to that of most of the grandchildren of deportees to Russia.

Light is no object: Elena, from Novosibirsk, with her boyfriend Anatolijus, from Tashkent



Lithuanian Americans who support the school.

The statistics demonstrate that more than 90 per cent of the school-leavers go on to university, college or technical school. Throughout the school's history, there has been only one case when a boy had to retake his exams another year. He deserves a separate mention. The boy, Viacslav, is now a member of a popular duo called Delfinai (The Dolphins). The other member is also a grandchild of deportees and went to the same school.

Both born on 25 November 1981, they write lyrics for their songs, which get to the top of the charts. Part of the proceeds of their first album went to support a school sports competition.

#### CHOOSING CITIZENSHIP

"In the early years, the parents used to send their children to Lithuania alone," says Apolonija Visockytė, the deputy director responsible for the boards.

Though all the children are of Lithuanian descent, the issue of citizenship is far from simple. A certificate to the effect that their Lithuanian citizenship has been preserved gives them the right to visa-free entry to all the republics of the former Soviet Union. But the certificate allows for

only a 90-day stay in Lithuania. After it expires they have to get a temporary permit to live here.

"Many of them choose the Lithuanian forms of their names," Visockytė says. "For example Jelena Razma becomes Elena Razmaite."

It is easier for those who have

one parent who is a Lithuanian national. On reaching the age of 16, they are issued with a Lithuanian passport.

Nationals of other countries have to wait until they are 18. Then they can choose: to get dual citizenship or become a Lithuanian national.





1 nuotr. Padėkojo ir suvenyrą įteikė Vyt. Petrauskas iš Kijevo mama.

1.

2 nuotr. Auklėtojos L. Kalibatienės pastutiniai palinkėjimai abiturientams.



2.



Džiugi ir jaudinanti išleistuvių šventė

3.

3 nuotr. Abiturientus sveikina lietuvių kalbos mokytoja E. Liubertaitė.

4 nuotr. V. Savatenskova-gėlės direktoriui.



4.



Dvyliktokų padė-  
ka-atsisveikinimo  
žodis - Rita Butvilė  
(5 nuotr.)



5.



6 nuotr. Pasirašo  
abiturientas  
V. Dovčiukas

6.

Brandos atestatai  
iteikiami mūsų  
poetėms A. Anisimo-  
vai ir J. Gulbino-  
vič (7, 8 nuotr.)



7.



8.



## Kur studijuoja 2001 – 20002m.m. laidos abiturientai?

### *I. Gedimino universitetas:*

1. V. Petrauskas – informatika
2. S. Koliadenko – informatika
3. V. Tutyninas – informatika
4. E. Bielinskis – informatika – inžinerija
5. A. Kolodinskas – elektronika
6. M. Kozlovas – transporto inžinerija
7. J. Papakulytė – transporto inžinerija
8. S. Pelio – statybos inžinerija
9. J. Lozinskaja – verslo vadyba
10. V. Vovčiukas – įstaigų vadyba
11. V. Savatenkova – įstaigų vadyba
12. V. Joecytė – aplinkos inžinerija

### *II. Vilniaus universitetas:*

1. J. Gulbinovič – lietuvių-chorvatų kalbos
2. A. Anisimova – lietuvių-italų kalbos
3. V. Grinis – žurnalistika
4. R. Ščerbinina – lietuvių kalba
5. E. Raidytė – rusų kalba
6. R. Budrikis – medicina
7. A. Poškutė – medicina
8. R. Ursache – biochemija

### *III. Vilniaus pedagoginis universitetas*

1. N. Alionytė – lietuvių kalba
2. D. Jankauskaitė – lietuvių kalba
3. J. Sakalauskas – kūno kultūra
4. V. Matutis – biologija
5. R. Butvilo - lietuvių kalba

### *IV. Vilniaus dailės akademija:*

1. E. Mataitis – tapyba

### *V. Kiti:*

1. L. Ciplijauskaitė – dailė (Rusijoje)
2. V. Auruškevičiūtė – išvyko dirbti į Suomiją
3. R. Valantinavičiūtė – dirba
4. L. Koltabajeva – žinių nėra